

Euregio Werkbuch Niederländisch - Hörcript

Kapitel 1 – Bekantschaft machen

b) Hören

Übungen 1 bis 5

Fragment 1

Hier is het ANP-nieuws van maandag 15 september 08.00 uur.

STOCKHOLM - De Zweedse kiezers hebben zich gisteren met een opvallend ruime meerderheid uitgesproken voor de eigen kroon en tegen de euro. Het officiële eindresultaat toont dat 56,1 procent tegen de Europese eenheidsmunt stemde, aldus de kiescommissie vannacht.

CANCUN - De onderhandelingen over verdere liberalisering van de wereldhandel in de Mexicaanse badplaats Cancún zijn op niets uitgelopen. Functionarissen en delegatieleden van de lidstaten van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) meldden zondag dat het overleg is gestopt en niet zal worden voortgezet.

JERUZALEM - De Israëliische minister Olmert van Handel en Industrie vindt een moordaanslag een 'legitieme' methode om de Palestijnse president Arafat weg te krijgen. "Uitzetting is een optie. Een aanslag is eveneens een optie", zei hij gisteren.

DÜSSELDORF - Door een aantal bommeldingen is gisteren chaos ontstaan op de internationale luchthaven van Düsseldorf. Het vliegverkeer lag meer dan zes uur stil, tienduizenden reizigers werden gedupeerd.

HET WEER - Veel zonneschijn, maar in het noorden zijn er ook velden met sluierwolken. Het blijft droog. Middagtemperatuur tussen 20 en 24 graden. Landinwaarts de hele dag weinig wind. Langs de kust matige zuiden- tot zuidwestenwind.

Fragment 2

Vader: Zo – waar ga jij wel naar toe?

Dochter: Naar een feestje, hoezo?

Vader (beetje boos klinkend): Een feestje? Wat dan wel voor 'n feestje? Waar? Van wie?

Dochter: Ach – die ken je wel. Filip. Die wordt 21 en dat gaan we met z'n allen vieren in de disco.

Vader: Filip? Filip wie?

Dochter: Filip de Nijs, je weet wel.

Vader: Oh – die! [boos opeens] Die? Die griezel? Die wil maar één ding. Ik wil niet dat je daar heen gaat.

Dochter: Kom, pappie van me – maak je niet druk. Ik kan heel goed op mezelf passen. En Filip is 'n heel andere vent geworden dan jij denkt. Ik vind 'm best aardig. Trouwens: ik ga toch niet alleen, we gaan met z'n tiene!

Vader (nog wat brommerig): Nou ja, misschien. Maar moet je nu per se zoooo'n korte rok aan?

Dochter: Da's de mode. En het staat me goed. En je zei er ook niets van toen je mama leerde kennen, die droeg toen ook minirokken en zo.

Fragment 3

Verkoper: Kan ik u helpen?

Vrouwelijke klant: Dat hoop ik. Ik heb hier vorige week een cd-speler gekocht, kijk – deze hier. Je kon er van alles op draaien, zei uw collega, ook MP3-bestanden op CD-Rom of CD-RW. Ik heb het met allerlei opnames geprobeerd, maar het lukt niet. Hij pakt alleen gewone audio-CD's. Dus wil ik 'm ruilen.

Verkoper: Ja, dat kan. U heeft de originele verpakking nog, zie ik.

Klant: Ja, en hier is de kassabon.

Verkoper: Volgens mij heeft m'n collega zich vergist. Dit model pakt alleen maar gewone CD's. U moet dus ruilen tegen een ander type.

Klant: ik dacht ook al – zo goedkoop kan eigenlijk niet.

Verkoper: Kijk – dit is de MZ313, dat type moet U hebben. Kost zo'n 40 euro meer, maar is echt de moeite waard.

Klant: Goed – doe deze dan maar.

Fragment 4

Man: Tjonge jonge – wat een gedoe met die computer. Hier – dit bestand: 't is een zootje, de lay-out is compleet weg. Weet jij iets om dat te repareren? Ik kom er niet uit.

Vrouw: Als ik jou was, zou ik alles selecteren, kopiëren en in een nieuw bestand plakken. Dat werkt bij mij tenminste haast altijd.

Man: Even proberen ... Ja, verdomd, het werkt. Fijn – dankjewel!

Übung 3 e)

Luister naar de band of cd en spreek de volgende woorden na:

aardig	mode	trouwens
alleen	moeten	van
daar	naar	vent
denken	niet	vieren
die	niets	vinden
ding	nu	voor
disco	Filip de Nijs	vader
droeg	nou	waar
druk	ook	we
echt	op	weet
een	pappie	wel
en	passen	wie
feestje	per	willen
kort	rok	wat
maar	staat	zo
mama	tienen	
mezelf	toch	
minirok	toe	
misschien	toen	

Übung 3f

Luister naar de band of cd en spreek de volgende korte zinnen na:

- Waar ga je naar toe?
- Ik ga naar de disco.
- Je kent Filip de Nijs wel.
- Hij wordt 21.
- Je weet wel.
- Ik wil niet dat je gaat.
- Maak je niet druk.
- Nou ja, misschien.
- Dat is de mode.
- Een korte rok staat me goed.

C Neu sein tut nicht weh

persoon 1:

Ik ben Jan Jansen. Zeg maar gewoon Jan. Ik woon in Gennepe. Dat is niet ver van Nijmegen. Ik werk als filiaalleider in een modezaak in Nijmegen. Ik ben 34 jaar, getrouwd en heb twee kleine kinderen van 3 en 5, Machiel en Janneke.

persoon 2:

Mijn naam is Welters, Truus Welters. Ik ben 32. Ik heb een vriend. We gaan over 3 weken trouwen. Van beroep ben ik verpleegster. Ik werk in het Canisius-ziekenhuis in Nijmegen. Mijn grootste hobby is reizen. We trekken elk jaar met onze caravan naar een streek die we nog niet kennen. Dit jaar gaan we naar de Noordkaap, is de bedoeling. Was het maar zover!

persoon 3:

Ik heet Wim, Wim Stevens. Ik ben automonteur, hier in Nijmegen, bij Volvo. Ik kom eigenlijk uit Groningen. Maar ja – de liefde, hè. Moniek, mijn vrouw, is Nijmeegse en zo ben ik hier terecht gekomen. Ik ben 24. We willen ooit wel kinderen, maar voorlopig nog niet. We hebben een hond, een Sint Bernard. Da's eerst wel genoeg. Ik voetbal graag. Ik ben lid van een amateurclub, Be Quick. Ik speel in het derde elftal. Zo – nu weten jullie wel genoeg van me.

persoon 4:

O, ben ik aan de beurt? Maaïke Vos is mijn naam. Ik ben productiemedewerkster bij Philips, je weet wel, die chipsfabriek hier in Nijmegen. Ik vind het best leuk werk en het verdient goed. Ik woon hier vlakbij, in Nijmegen dus. Ik ben 44 jaar en gescheiden. Mijn dochter van 18 is net de deur uit. Ze studeert Nederlands in Amsterdam. Ik moet er nog aan wennen alleen te zijn. Daarom doe ik mee bij deze cursus. Je komt zo weer een beetje onder de mensen.

persoon 5:

Ik heet Mascha Peters. Ik werk als doktersassistente in Elst. Ik woon met m'n man en kinderen in Arnhem. Mijn man werkt daar bij de Akzo. Ik ben 27 jaar. Mijn hobby is dansen. Ik dans graag salsa.

persoon 6:

Mijn naam is Martine Rietveld. Ik ben 27 jaar. Mijn beroep? Ik ben lerares. Ik werk met kinderen met leerproblemen. Mijn school is in Arnhem. Ik vind mijn werk prachtig. Het is niet commerciëel en dat bevalt me. Kinderen vind ik leuk. Mijn vriend Jeroen is 29. Het is een schatje. Wij willen straks ook kinderen. Maar dan wel eerst trouwen. Mijn hobby's? Ik lees graag. En verder ben ik lid van scouting. Samen met Jeroen. En ik zeil graag. In Friesland. Bijvoorbeeld op het Snekermeer. Een vriend van ons heeft daar een grote boot liggen. Een tjalk. Dat is een zeilboot waarmee ze vroeger vracht vervoerden. Samen hebben we die boot gerepareerd. We varen er ook mee op de Waddenzee naar de eilanden, Tessel, Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog. Of op het IJsselmeer, bijvoorbeeld van Stavoren naar Enkhuizen of zelfs Amsterdam. Heerlijk is dat. Je komt helemaal tot rust.

persoon 7:

Ik zie er wat vreemd uit. Jullie kennen mij wel, denk ik. Ik ben al heel oud. Ongeveer 900 jaar. Maar ik voel me nog jong, vooral 's avonds en 's nachts. Overdag slaap ik meestal. Ik kom uit Transsylvanië. Vrouwen zijn mijn hobby. En ik drink het liefst bloed. Dat smaakt heerlijk. Maar waarom lopen jullie nu allemaal weg? Ik doe jullie niets. Ik heb al gegeten!

Kapitel 2 – KollegInnen und andere Tierarten

A) Mittagspause

Scène a)

A: Hèhè, dat zit er op. Ik lust wel een hapje. Jullie ook?

B: Nog even m'n handen wassen. Man, man – die uitlaat zat toch vast – gigantisch.

C: Tja dat heb je zo met zo'n oude auto. Wachten jullie even op me, dan kom ik ook. Het is toch 12 uur. Ik heb geen brood bij me. Zullen we even naar de kantine gaan?

A: Prima idee. Dan neem ik 'n soepje. De soep van de dag is meestal heel lekker.

Scène b)

A: Wat een weertje hè? Ik wou dat het weekend was.

C: Ja. M'n vriend heeft een boot. We willen gaan zeilen en zwemmen. Heerlijk!

B: Je hebt geluk. De voorspelling is prima. 30 graden en 'n aardig windje. Ideaal zeilweer. Wij gaan ook. Mijn zoon heeft een zeilboot op de Maasplassen, een kleine BM'er. Hij is een half jaar in Amerika. Dus mogen mijn vrouw en ik zijn boot gebruiken.

Zeil jij ook?

A: Ik vind zeilen leuk. Maar mijn vrouw niet. Dan weet je het wel.

C: Onzin. Je hoeft toch niet altijd te doen wat je vrouw wil?

A: Jawel, maar ik ben gelukkig getrouwd. En dat wil ik zo houden. Bovendien moeten we aan de slag in de tuin.

B: Ik dacht dat jij op een flat woont.

A: Dat klopt. Maar we hebben een volkstuintje gehuurd. En daar moet nodig iets aan gebeuren.

C: Dus straks kunnen we aardappelen en groente bij jou kopen?

A: Wie weet

Scène c)

C: Zo – daar zijn we dan. O, we hebben geluk. Ze hebben tosti's.

A: Zeg maar wat jullie willen, ik haal het wel even. Marja?

C: Voor mij dus een tosti. En een soepje.

A: En jij, Willem?

B: Ik heb brood bij me. Doe mij maar een glaasje melk, Kees.

A: OK. Ik neem zelf geloof ik maar een kopje koffie. Mijn vrouw heeft me een broodtrommeltje meegegeven met van alles en nog wat.

Scène d)

B: Dat smaakt! Zeg, Marja, hoe lang werk jij al weer bij ons?

C: Al een jaartje of drie, denk ik.

B: En hoe bevalt dat nu, tussen al die technici?

C: Prima. Anders had ik wel een andere baan gezocht. Nee, ik vind het hier echt leuk.

B: Je ziet het haast nergens, ook niet bij andere garages, vrouwen als automonteur. Of is het 'monteuse'?

C: 'Monteur', sufferd. Maar je hebt gelijk. Op school zat ik met bijna alleen maar jongens. Mijn vriendin zat in dezelfde klas. Maar zij is niet de werkplaats in gegaan, ze is receptioniste geworden bij Volvo. En gaat straks met de baas trouwen. Carrière niet?

A: Doe niet zo stom. Of ben je jaloers op haar? Bij ons kan dat in elk geval niet. Wij hebben sinds een week een man als receptionist.

B: Ja, en een goede ook, vinden jullie niet? Gisteren zag ik even, hoe hij een boze klant te woord stond. Na 2 minuten begon de man al weer te lachen. Klasse!

C: Daar heb je gelijk in. Hoe heet hij eigenlijk? Hij heeft zich wel voorgesteld, maar ik ben het al weer vergeten.

A: Dan hoeft je vriendje zich geen zorgen te maken.

B: Doe niet zo flauw. Hij heet Rob, Rob Vreugdenhil, geloof ik.

C: We moeten weer aan de slag, jongens. Zullen we voor Rob een kopje soep meenemen?

B) De een – de ander: *Personenangaben*

1)

Manchmal erlebt man auf der Personalabteilung so seine Überraschung. Hier ein Beispiel. Der Eine ist der Personalchef, der Andere ein(e) neue(r) Arbeitnehmer(in).
Lesen *und* hören Sie den Text:

De een: Uw naam?

De ander: Wat?

De een: Uw naam!

De ander: Mijn naam?

De een: Ja, uw naam! Hoe heet u?

De ander: Hoe ik heet?

De een: Ja! Dus: hoe is uw naam?

De ander: Interesseert u dat?

De een: Nee, maar ik moet het weten.

De ander: Waarom?

De een: Daarom! Dus: hoe heet u?

De ander: Dat weet ik niet.

De een: U weet niet hoe u heet?

De ander: Nee, helaas niet.

De een: Nou ja. – Geboren?

De ander: Hoezo?

De een: Wanneer bent u geboren?

De ander: Wanneer ik geboren ben?

De een: Ja, wanneer u geboren bent.

De ander: Interesseert u dat?

De een: Nee, maar ik moet het weten.

De ander: Waarom?

De een: Daarom! – Dus: wanneer bent u geboren?

De ander: Dat weet ik niet.

De een: U weet niet, wanneer u geboren bent?

De ander: Nee, ik ben het vergeten.

De een: Nou ja. – Geboorteplaats?

De ander: Hoe bedoelt u?

De een: Waar u geboren bent!

De ander: Wie, ik?

De een: Ja, u!

De ander: Dat weet ik niet.

De een: Dat weet u dus ook niet!

De ander: Nee, helaas.

De een: Dat bent u dus ook vergeten?

De ander: Ja, helaas.

De een: U heeft dus geen naam en u weet niet wanneer en waar u geboren bent?

De ander: Dat klopt. Ik heb geen naam en ik weet niet wanneer en waar ik ben geboren.

De een: Dan moet ik u nu vragen: wie bent u eigenlijk?

De ander: Waarom vraagt u dat? U hoort me toch, u ziet me toch, u praat zelfs met me. Dus waarom vraagt u dat?

B 2

Wie?

Wanneer?

Waarom? - Daarom!

Wat?

Waar?

Hoe?

Hoezo?

Ja! - Nee!

dus

eigenlijk

toch

zelfs

Uw naam?

Hoe heet u?

Hoe is uw naam?

Ik moet het weten.

Dat weet ik niet.

Helaas niet.

Wanneer bent u geboren?

Waar bent u geboren?

Interesseert u dat?

Dat ben ik vergeten.

Dat klopt.

U hoort me toch.

U ziet me toch.

U praat zelfs met me.

Kapitel 3:Niederländisch ist nicht schwer?!

B Hören und nicht verstehen

2 c

<i>Sie</i>	<i>Du</i>
Ik versta u niet. Ik begrijp u niet. Ik weet het niet.	Ik versta je niet. Ik begrijp je niet. Ik weet het niet.
Ik versta Nederlands nog niet goed. Ik spreek nog niet zo goed Nederlands.	Ik versta Nederlands nog niet goed. Ik spreek nog niet zo goed Nederlands.
Ik heb uw vraag niet begrepen. Ik begrijp de opdracht niet.	Ik heb je vraag niet begrepen. Ik begrijp de opdracht niet.
Wat moeten we/moet ik doen? Langzamer alstublieft.	Wat moeten we/moet ik doen? Langzamer alsjeblieft.
Wat bedoelt u? Waar staat dat? Wat betekent dat?	Wat bedoel je? Waar staat dat? Wat betekent dat?
Ik versta het laatste woord niet. Kunt u wat langzamer spreken?	Ik versta het laatste woord niet. Kun je wat langzamer spreken?
Kunt u dat nog eens zeggen? Kunt u dat even herhalen?	Kun je dat nog eens zeggen? Kun je dat even herhalen?
Ik zoek het op in het woordenboek. Weet u, wat dit (woord) betekent?	Ik zoek het op in het woordenboek. Weet je, wat dit (woord) betekent?

Kapitel 4: Streit?! Oder?

A) Ruzie?! Of?

Oefeningen 1 en 2

Fragment 1

A) Verdraaid – hoe heb je dat nu kunnen doen? Je weet toch wel, dat dat fout is. Tjongejonge!

B) Ja, aber, Sie sagten doch, dass in Holland alles viel lockerer zugeht?

A) Vorige week heb ik het nog uitgelegd! In het Nederlands moet je je baas niet direct met 'je en jij' aanspreken! En al helemaal niet bij een sollicitatiegesprek. Het is altijd best gezellig bij zo'n gesprek, maar zeg eerst toch maar 'u' tegen de baas. Dat verandert later meestal wel. Maar niet gelijk bij de kennismaking. Ik had het nog zo gezegd tegen je. Maar ja – niet luisteren, hè! Stom van je. Die job had je kunnen hebben!

Fragment 2

A) Jij idioot! Kun je niet uitkijken? *Ik* kwam van rechts. Dus had *ik* voorrang, en jij niet. Moet je nu toch kijken: m'n hele auto zit in elkaar.

B) Maakt u zich toch niet zo kwaad. Ik deed het niet met opzet. Ik had u niet gezien. Volgens mij reed u te hard, mevrouw.

A) Wel ja – nog brutaal ook. Ik te hard rijden? Je bent gek, jongeman! *Jij* keek gewoon naar die vriendin van je. En op het verkeer letten: ho maar. Altijd sex in je hoofd, niet?

B) Pas op wat u zegt. Mijn vriendin heeft er niets mee te maken. En u reed echt te hard. Meneer, heeft u de botsing gezien?

C) Ja.

B) Wie heeft de schuld volgens u?

C) Volgens mij die mevrouw. U reed echt veel te hard, mevrouw! Daar moesten wel ongelukken van komen.

A) Nou zeg! Jullie weten er niets van – alletwee! Jij bent zeker een vriendje van die sufferd hier? Of heb je gewoon iets tegen vrouwen achter het stuur? Mannen? Bah! Prutsers zijn jullie! Levensgevaarlijk!

C) Nu is het wel genoeg, mevrouw. Toevallig ben ik politieagent. Dus past u een beetje op, anders krijgt u nog een klacht wegens belediging aan de broek. En u gaat sowieso op de bon wegens te hard rijden en onverantwoordelijk gedrag bij het naderen van een kruising!

Fragment 3

Vader: Mijn god – wat zie je eruit kind! Waar denk je dat je zo naar toe gaat?

Dochter: Hoezo?

Vader: Knalrode lippenstift, een mini-mini-mini-rok, een bloes waar je ...

Dochter: Doe niet zo burgerlijk, pa. Iedereen heeft zoiets aan naar de disco.

Vader: En jij denkt dat ik je zo naar de disco laat gaan. Als een halve hoer? Zo van: 'Pak me, jongens!' Jij nietsnut! Met wie denk jij wel op stap te gaan, hè?

Dochter: Nu ophouden, pa! Ik laat me door jou niet voor rotte vis uitmaken. En zeker niet door jou. Zo'n lieverdje was jij vroeger ook niet, zegt mamma.

Vader: Dat is heel iets anders. En met wie ga je dan naar de disco?

Dochter: Met Kees.

Vader: En wie mag dat dan wel zijn? Dat joch met de gore ongewassen haren? Die naar wiet stinkt? Zo'n punker zeker!

Dochter: Toevallig niet! En trouwens – Kees is een toffe goser! Nee ik ga uit met Jeroen, Jeroen Meijering. Die ken jij wel, denk ik.

Vader: Ik ken er maar een die zo heet. Onze nieuwe directeur. Maar ...

Dochter: Precies – die!

Fragment 4

- A) Kan ik morgen vrij krijgen?
- B) Waarom nu weer?
- A) Mijn vriend krijgt zijn diploma.
- B) Nou en?
- A) Hoe bedoelt u?
- B) Denkt u soms dat wij daarvoor vrij geven? Ons bedrijf is geen filantropische instelling!
- A) Dat vind ik gemeen van u. Oneerlijk is het.
- B) Hoezo? In je contract, de CAO dus, staat er niets over.
- A) Ja, maar Mieke van Eerden heeft u wel vrij gegeven. Toen uw zoon z'n diploma kreeg, weet u nog?
- B) Nou ja – nog brutaal ook! Zet 't maar uit uw hoofd! Het blijft 'nee'! En nu eruit! Dat gezeur aan m'n hoofd ...
-
- C) En ... wat zei hij?
- A) Die rotzak. Wel voor haar vriendjes, maar niet voor mij. Wat een takkenwijf is ze toch, bah!

Fragment 5

Chef: Jansen, kom 'ns hier!

J.: Ja – even 'n seconde. Ja wat is er aan de hand?

Chef: Kijk hier eens, bij de accu. Ja daar.

J.: Ik zie niets bijzonders.

Chef: Die kabel daar zit los, sufferd. Levensgevaarlijk.

J.: Niet schelden graag. Ja – ik zie het. Maar dat was gisteren echt niet zo. Die auto was pico bello in orde.

Chef: Ja ja – dat zal wel. Graag volgende keer beter uitkijken, Jansen.

J.: OK chef. Ik had gisteren zeker m'n dag niet.

Fragment 6

- A) Niet roken hier mevrouw, alsjeblieft!
- B) Waar staat dat, dat dat niet mag, hè?
- A) Je mag nergens in deze trein roken. De treinen hier zijn rookvrij.
- B) Ja – en ze rijden op tijd. Het zal wel! Ik rook, punt uit.
- A) Welja – dat doet maar.
- B) Wil jij me dat soms verbieden, klojo? Pas maar op. Hou je gedeisd, want anders ...
- A) Ik haal de conducteur erbij, ik laat me niet door u afblaffen.
- B) Doe dat vooral, kleinburgerlijke braverik. Klikspaan!
- A) Daar komt 'ie net. Conductor, deze mevrouw ...

Kapitel 5: Essen & Trinken in Nijmegen

B Een uitnodiging

B1/B2

Ga je straks mee? We willen nog even een biertje drinken aan de Waalkade.

Wie gaan er allemaal mee?

In ieder geval Jan Jansen, John, Maaïke, Kees, Jan Peters, Lieneke. Nou ja – en nog een paar mensen. 'n Stuk of tien, denk ik.

Gaan jullie daarna ook een hapje eten?

Goed idee, leuk! We zien dan wel wie er mee gaan. Zullen we gaan chinezen? Daar heb ik best zin in.

Ik ga liever naar de italiaan. Of naar Humphrey's of zo. Dat is handiger: die is immers aan de Waalkade.

We zien wel. Je gaat dus mee?

Ja, natuurlijk! Hoe laat en waar treffen we elkaar?

Zo rond vijf uur op de Waalkade bij het casino?

Prima. Tot straks!

OK – tot straks!

C Aan de Waalkade

C1

Fragment A

Alstublieft, de rekening.

Hoeveel is de schade, jongens?

34 euro. 5 euro de man, o.k.?

Prima!

Fragment B

Geef me nog maar een pilsje.

En voor mijn nog een cola.

En u?

Voor mij niets meer.

Fragment C

Goienavond – o nee, 't is nog middag. Wat kan ik u brengen? Weet u 't al?

Ja hoor. Voor mij een pilsje, voor haar een port, voor hem een cola. En voor jou, Jan?
Doe mij maar 'n sherry, een droge graag.
O.k. – een ogenblikje.

Fragment D

Wacht nog even op me. Ik moet nog naar de wc.

O.k. Wel opschieten, hè?

Fragment E

Kunt u ons de rekening even brengen?

Goed – komt er aan. Even geduld alstublieft.

D) Humphrey's

a)

Was u hier al eerder?

Ik niet. Jij?

Nee, ik ook niet.

Nou – het is heel simpel: u kunt zelf een driegangenmenu kiezen uit alles wat er op onze kaart staat – een voorgerecht, een hoofdgerecht en een nagerecht. Voor een vaste prijs, 17,95 euro.

Klinkt goed.

Wat kan ik u alvast te drinken brengen?

Voor mij een rode port. En voor jou?

Brengt u mij maar een biertje.

b)

Weet u het al?

Ja hoor: vooraf wil ik een garpaccio, en als hoofdgerecht eendeborst.

En voor mij precies hetzelfde.

Wat wilt u er bij drinken?

Doet u mij maar een fles rode huiswijn.

In orde, dank u!

Kapitel 6: Feste und Feiern

A) Verjaardag

A1

M: Ik heb helemaal geen zin vandaag. Het is veel te mooi weer vandaag. Het wordt 28 °. Ik ga liever naar het strand.

P: Ja, ik ook. Zulk weer is het altijd rond deze tijd. Lieneke is volgende week jarig, die heeft op haar verjaardag altijd zulk mooi weer.

M: Lieneke jarig? Ik vind het zo'n leuk mens, die chef van ons. Laten we haar een kaartje sturen.

P: Goed idee, dat vindt ze vast hartstikke leuk. Jeroen en Suze zijn er ook, die willen vast ook tekenen.

M: Prima idee, doen we! Wie vraagt ze? Jij? Ik haal dan intussen wel even een kaart, hiernaast, bij de Bruna. En ik laat namens ons een bos bloemen bezorgen. € 3,- de man, OK?

P: OK. O je - daar zijn de eerste klanten al. Kom op - aan de slag

M: Overdrijf niet zo. Waarom laat je ze eerst niet even rustig rondkijken?

P: Je hebt gelijk. OK.

A3

M: Also – ich soll auch mit?

P: Natuurlijk.

M: Aber ich kenne die doch gar nicht?

P: Nou en – dat geeft niets.

M: Na schön. Aber ich kann ja kaum Niederländisch.

P: Die verstaan je echt wel, maak je maar geen zorgen.

M: Was soll ich anziehen? Das neue gelbe Kleid, das du so schön findest?

P: Niet overdrijven. Gewoon is al gek genoeg, hoor. 't Is maar een verjaardag. We krijgen een barbecue, denk ik. Ik doe dus gewoon een spijkerbroek en zo aan.

M: Ach komm! Das ist deine Chefin, nicht nur so 'ne Freundin.

P: Hé, we zijn in Nederland, niet in Duitsland hoor!

B2.

Vraag: Jaap, waarom doe je dat?

Antwoord: Vind ik gewoon leuk. Je kunt eens lekker brutaal zijn en je collega's een spiegel voorhouden.

Vraag: Hoe gaat dat in zijn werk?

Antwoord: Nou - vantevoren maak ik notities. Die komen in het zogenaamde 'Grote Boek'. Ieder kind kent dat van vroeger op school of thuis. Tijdens de sessie moeten er dan zo'n man of tien bij mij komen en die krijgen dan van alles te horen van me. Vaak lof, omdat ze voortreffelijke collega's zijn, soms ook kritiek, b.v. omdat ze als afdelingsleider arrogant zijn of zo. En dan mogen ze daarna als beloning of troost in de zak grabbelen en er een cadeautje uit halen. Voor iedereen zit er iets in de zak. Kleinigheden, lekkernijen en zo. Iets groters kregen we elk jaar in het kerstpakket.

Vraag: Hoever kun je bij zoiets gaan?

Antwoord: Ik hou het wel netjes natuurlijk - uiteindelijk ben ik ook maar gewoon werknemer. Een collega van me heeft ooit op die manier moeilijkheden gekregen met de directie. Dat zou bij ons niet gebeuren, denk ik, maar toch ...

Vraag: Hoe kom je aan die speciale Sinterklaaskleding? Mijter, tabbert, staf en zo.

Antwoord: Die huur je gewoon. En de baard, die plak je op je kin, met speciale lijm. Dat houdt wel een paar uur.

Kapitel 7: Auf der Straße

A) Bij rood ...

De een: Meneer, 't is rood!

De ander: Nou en? Dat zie ik ook wel! Bent u soms de slimste thuis?

De een: Bij rood moet u niet oversteken.

De ander: Ik hoor u wel. Hoezo? Iedereen steekt toch over. Ik wil ook oversteken. Dat kan toch best? De andere mensen kunnen dat ook? Waarom kan ik dat dan niet doen?

De een: Dat is verboden. Daarom kunt u dat beter niet doen.

De ander: Wat een onzin. Ik wil oversteken, dus ik ga oversteken.

De een: Nee!

De ander: O jawel. Wilt u mij soms tegenhouden?

De een: Let op: het is groen!

De ander: Niets mee te maken! Wilt u mij soms tegenhouden? *Dat* wil ik van u weten. Dan moet u niet zeggen, dat het groen is. Dat is geen antwoord op mijn vraag.

De een: Ja maar – het is **groen**. Wilt u alstublieft naar mij luisteren? **HET IS GROEN**.

De ander: Nou en! Dat heeft u nu al drie keer gezegd. Maar nog steeds moet u mijn vraag beantwoorden. Of wilt of kunt u dat niet?

De een: Moet je dat nu toch zien, mensen. Deze meneer wil antwoord op zijn vraag. Wat een onzin! Trouwens – *wat* wilt u nu eigenlijk weten? We kunnen hier toch niet **blijven** staan?

De ander: Nee. Ik moet naar mijn baan. Anders moet ik nog bellen dat ik later kom. Dat brutale gevraag ...

De een: Ik verzoek u een beetje beleefd te blijven. Ik schreeuw toch niet tegen u?

De ander: Ik zie geen aanleiding nog langer hier te blijven. Tot ziens, meneer. Ik ga!

De een: Meneer, 't is nu weer rood ...

B2

Route 1

Het is niet ver. U gaat hier de Lage Markt langs. Dan neemt u de tweede straat links. Let op – u kunt al eerder links, maar dat loopt dood. Dan gaat u schuin rechts, linksaf de Grote Markt op, en dan bent u er.

Route 2

De kerk? Dat is simpel. Rechtdoor de Waalkade langs, dan de eerste straat rechts, de Grotestraat in. Je komt dan vanzelf bij het Waagegebouw. Daar ga je rechts en dan zie de toren wel. Kan niet missen!

Route 3

Oei – even denken. U gaat het beste een eindje richting Waalbrug, gewoon hier langs de Waalkade. Dan komt u vanzelf bij het Valkhof – dat is een heel bekend monument. Staat wel aangegeven. Direct vóór het Valkhof gaat u rechtsaf, omhoog. Als u boven bent loopt u rechtdoor. Links ziet u het museum. Als u tijd hebt, moet u daar vast eens gaan kijken, het is heel interessant. U loopt dan links het Kelfkensbos op. Na 30 meter is er een poort tussen de huizen. Daar is de parkeerplaats waar uw auto staat.

C1

D: Bitte, können Sie mir vielleicht helfen? Wie kriegt man hier 'nen Parkschein?

NL: Ik kan niet goed Duits spreken, sorry. Kunt u Nederlands verstaan?

D: Kein Problem, ich verstehe schon ein bisschen Niederländisch.

NL: Goed. Nou kijk – in de parkeerautomaten hier in de buurt kun je niet met euromunten betalen. Je moet een speciale chipkaart hebben of een creditkaart of bankpas.

D: Tja – aber wo kriegt man so 'ne Karte? Ich habe die Dinger nicht dabei.

NL: Die kunt u kopen: op het postkantoor, bij allerlei winkels en in de grote parkeergarages. Maar dat is wel duur, hoor.

D: Das ist 'n Ding! Wie soll man das als Ausländer wissen?

NL: Het is echt onzin. Wij in Nijmegen willen dit ook niet. Maar de stad heeft het toch zo beslist – idioten! Ze komen er nu langzaam van terug omdat de klanten wegblijven en liever ergens anders hun inkopen doen. Eigen schuld, dikke bult!

D: Wo ist so 'ne Verkaufsstelle?

NL: Kom – ik help u wel. Hoe lang wilt u hier staan?

D: Drei Stunden.

NL: Geeft u mij 6 euro, dan koop ik voor u 'n parkeerkaartje met mijn chipknip.

D: Wunderbar – finde ich toll von Ihnen.

NL: Zo erg zijn wij Nederlanders niet, hoor. Alleen met voetballen.

D: Na – danke schön!

Kapitel 8: In der Kantine

A) Opdracht 1 en 3

Deel 1

- A Kom jongens, we gaan naar beneden. Het is al half vijf. De hoogste tijd!
- B Hoezo naar beneden? Wat is er aan de hand?
- C Naar de kantine natuurlijk. Denk toch eens na! Kees Gronheid van Inkoop neemt toch afscheid. Kom mee, anders zijn we te laat.
- B Kees Gronheid? O – je bedoelt die oude man met zo'n grote snor?
- C Precies. Die bedoel ik. Hij gaat met pensioen.
- B Jammer. Ik vind hem heel aardig.
- A Blijf nu niet staan kletsen, mensen. Ga nou mee naar de eerste verdieping! Je kunt de koffie al ruiken.

Deel 2

- A Tjonge, wat een mensen hier! Dat zal wel even duren tot we aan de beurt zijn.
- C Wees maar niet bang. Dat gaat heel snel. Ze huren meestal een cateringservice in voor zoiets. Ook nu – kijk maar!

Bediening: Wat wilt u hebben? Koffie of thee?

A/B/C (samen) Koffie! En brengt u er gelijk maar gebak bij.

Bediening: Prima! Even geduld alstublieft.

- B Wacht even! Heeft u ook suikervrij gebak?

Bediening: Jazeker.

- B Fijn. Brengt u mij dat dan maar.

* * * * *

- B Zo, dat biertje smaakt, daar was ik aan toe.

Bediening: Wilt u 'n warme snack of 'n blokje kaas of zo?

- B Graag. Geeft u maar. Oei – dat is lekker, zeg. Wat is dat?

- C Doe niet zo dom. Weet je dat echt niet? En je bent al zo lang in Nederland! Dat zijn bitterballen, suffie.
- B O ja, natuurlijk. Lekker ongezond.
Gaaf dat altijd zo met een afscheid hier?
- A Dat hangt er van af. Ik ken Kees Gronheid al heel lang. Dit past wel bij hem. Lange toespraken en toneelstukjes van collega's en zo wil hij niet. Dat is niets voor hem. Dus is het dit keer het basispakket om zo te zeggen: een toespraak van de directie, een cadeau voor 40 jaar trouwe dienst, twee koppen koffie, een gebakje, een paar drankjes met een paar hartige hapjes en dat is het dan: klaar is Kees om zo te zeggen.
- B Nou, ik vind het best aardig zo. En die hapjes: mmmmmm heerlijk! Vooral die bitterballen. Lijkt wel een beetje op kroketten. Die hebben ze hier toch anders nooit? Geef mij er nog maar een paar!
- C Pas op! Die zijn gloeiend heet! Wacht even tot ze wat afgekoeld zijn!
- B Mmmm, lekker hoor! Hoe komen ze daaraan?
- C Van een cateringbedrijf hier in de buurt. Daar bestel je eten en drinken en dat brengen ze dan bij je thuis of naar de zaak, zoals hier.
- B Dat lijkt me nogal duur.
- C Dat valt wel mee. Ze hebben hier een cateraar die goed en goedkoop is. Ik laat je het morgen wel even op het internet zien. Kom om een uur of elf maar even langs.
- B OK, doe ik. Mensen, tot morgen!

Kapitel 9: Sport (1)

A) 1 Gesprek over voetballen [tapescript]

A: Tjongejonge – wat een treurnis gisteren met die uitwedstrijd van NEC. Ik heb nog steeds de pest in. Met 2-0 verloren!

B: Hoezo? Het was toch prachtig weer? Ik ben met m'n vriend en zijn kinderen naar zee geweest. We hebben een lekkere strandwandeling gemaakt, hebben gegeten op de Pier van Scheveningen en zijn toen weer naar huis gegaan. Een klassiek uitstapje, maar erg leuk. Moet je ook eens doen, Martijn, in plaats van altijd dat voetballen! Maar wat was er nou aan de hand? Vast iets met NEC zeker?

A: Dat kun je wel zeggen, ja. Spelen ze tegen Groningen en verliezen van die boeren uit het noorden.

C: Ik heb niets van die wedstrijd gezien op tv. Wij waren ook weg met de kinderen. We zijn naar Fort Kijkduin geweest. Hartstikke leuk, moet je ook 'ns doen, Elly. Vlakbij Den Haag, pal aan zee. Je rijdt er in anderhalf uur heen. 't Is ook echt leuk voor de kinderen.
Ben jij mee geweest naar Groningen, Martijn?

A: Natuurlijk, dat weten jullie toch? NEC heeft maar één trouwe fan, en dat ben ik! En het begon zo goed! Trouwens – ze waren de hele wedstrijd veel beter dan Groningen. Ze hebben alleen de zaak niet afgemaakt. En dan maakt Schuurman 'n foutje, de scheidsrechter geeft 'n vrije trap en – ram – die zit. En vervolgens laat de hele ploeg van NEC de oren hangen en doet niets meer.

B: Dat zal het publiek daar wel leuk gevonden hebben, zeker.

A: Natuurlijk – die hebben zich helemaal suf gejubeld. De laatste 5 of 6 thuiswedstrijden heeft Groningen immers verloren. Dit was de eerste die ze gewonnen hebben – en dan nog niet verdiend ook. Bah, bah en nog 'ns bah!

B: Mijn broer zei aan de telefoon, dat Groningen terecht gewonnen had. Dat ze gewoon 'n stuk beter speelden dan NEC. En dat de sfeer in het publiek inderdaad hartstikke goed was. Maar goed – hij is altijd al fan van FC Groningen geweest. Bovendien hij woont daar ook, in de Oosterparkwijk, vlakbij het Oosterparkstadion. Moet erg mooi zijn.

A: Nou zeg – valt je eigen collega je af. Ben jij soms tegen NEC en vóór Groningen, Elly?

B: Het zal me een zorg zijn wie er wint. Ik vind voetbal toch zooooo dom. Tweeëntwintig volwassen kerels die achter een balletje aan hollen. Zelig gewoon! Trouwens – voorzover ik weet, gaat het helemaal niet zo goed met NEC. Ze zitten nog in de Eredivisie, maar volgens mij lopen ze een flinke kans te degraderen. Toch?

A: Wat weet jij daar nou van?

C: Kom, wind je niet op. Volgende week moeten ze thuis tegen Vitesse en dat lukt beslist.

A: Ik hoop het!

Kapitel 10: Sport (2)

A) Volleybal & de liefde

P.: 'Sport ist Mord', zeggen ze in het Duits. Maar dat is bij ons toch heel anders. Of niet, Marjolein?

M.: Nou en of. Ik zou willen zeggen: sport maakt gelukkig! Ons tenminste wel. Hoezo, wil je weten? Vertel maar, Peter.

P.: Het zit zo: vorig jaar ben ik verhuisd, naar Druten. Ik kende daar helemaal niemand. Ik kom namelijk uit Zutphen. Ik werk in Nijmegen bij Philips, je weet wel, die chipsfabriek. Dus ook in mijn werk leer je geen mensen uit Druten kennen. Daarom dacht ik, ik word lid van een sportclub. En omdat ik in Zutphen vaak volleybal gespeeld heb met mijn collega's daar, ben ik in Druten lid geworden van een volleybalclub. De club heeft een merkwaardige naam: *BK* – dat staat voor *Boemerang Komeet*. In juni staat de competitie stil en organiseert BK elk jaar een toernooi voor recreatief volleyballen. Iedereen die wil kan meedoen: verenigingen, families, allerlei clubs en ga maar door. Afgelopen jaar deed onder andere de familie Broeckmans mee. En dus Marjolein ook. Toen ik haar zag, wist ik: dat is ze! Ik was op slag verliefd, echt smoorverliefd.

M.: Zie je, dat doen we in onze familie elk jaar. Onze familie is heel groot: ik heb vijf zussen en twee broers en de meeste van mijn ooms en tantes hebben ook flink wat kinderen. Daar kun je dus makkelijk een volleybalteam uit samenstellen en dat doen we dus, met veel plezier. Zo'n familieteam is iets heel bijzonders, je gaat op een heel andere manier met elkaar om dan normaal. Je hebt echt het gevoel dat je bij elkaar hoort. Hoe dan ook, vorig jaar zegt m'n neefje Jeroen opeens tegen me: "Moet je die lange daar eens zien, die heeft geen oog van je af." Dus ik kijk en ik zie Peter. 's Avonds bij het feest zat hij bij ons aan tafel. Ik moest eigenlijk even niets van mannen hebben. Mijn vorige vriend had me kort daarvoor na 10 jaar in de steek gelaten en was er vandoor gegaan met een ander. Ik vond mannen echte eikels. Maar ja, Peter was toch heel anders. Om een lang verhaal kort te maken: we wonen sinds een week samen, hebben het enorm naar onze zin en gaan over een half jaar trouwen.

P.: Nou ja, ze denkt wel dat ik bij dat feest toevallig bij hun aan tafel terecht kwam, maar dat was natuurlijk niet zo. Ik dacht: nu of nooit. In Zutphen had ik wel eens 'n tijdje een vriendinnetje, maar echt serieus was dat nooit. Maar met Marjolein was dat anders, dat wist ik gelijk. Dus dat verhaal van 'Sport ist Mord' is in ons geval echt onzin. Want zonder het volleyballen had ik Marjolein nooit ontmoet. Lang leve het volleybal!

Kapitel 11: Einkaufen

A) 1

Dialog 1:

M: Peter, wakker worden! Je moet mee! Boodschappen doen. Het is al 9 uur.

P: Nu al? Ik lig nog zo lekker. Kom er toch ook weer in, Marjolein. Even lekker knuffelen.

M: Dat zou je wel willen, hè? Nou – vergeet het maar. Trouwens: zo hard heb je deze week niet hoeven werken, lulak. Nachtdienst, 3 rustdagen – en nog extra loon daarvoor ook. Ik doe het er voor. Kom – opstaan! Over 'n half uur gaan we op pad. Anders is het veel te druk in de winkels. Het is zaterdag, weetjewel.

P: Tjongejonge, en daar ga ik straks mee trouwen. Nog eventjes.

M: Niets eventjes. Eruit! Ik werk ook de hele week in het ziekenhuis. Patiënten wassen, verbinden, prikjes geven is ook niet zo jofel, hoor.

P: Goed, ik kom al. Waar moeten we naar toe?

M: Naar de warme bakker en de supermarkt. Neem maar een krat en 'n paar tassen mee, de koelkast is bijna leeg en de komende week hebben we geen tijd om tussendoor nog inkopen te doen.

P: Ik hoor het al – pinpas meenemen.

M: Ja, wat dacht jij dan, jongetje? Je moet ook nodig een nieuwe broek hebben.

P: Ach nee toch. Al dat gedoe! Passen in 'n pashokje, bah! Ik neem wel gewoon 'n maatje 52 mee.

M: O nee, niets ervan. Dat heb je de vorige keer ook gedaan, en toen mocht ik 'm voor je ruilen.

P: Bah!

Dialog 2:

C(assière): Dat is dan € 123,75 mevrouw.

M: Mijn vriend betaalt.

P: Altijd ik. Hoeveel zei u?

C: € 123,75.

P: Ik pin wel.

C: Wilt u ook koopzegels?

P: Marjolein, ook zegels?

M: Ja, natuurlijk.

P: Ook zegels dus.

C: Dan wordt het totaal € 136,15.

P: OK. Verdraaid. M'n pincode. O ja – ik weet 'm al weer.

C: U heeft betaald, hier is de bon. En hier zijn de zegels. Een fijn weekend nog.

P: U hetzelfde. Tot ziens.

Dialog 3:

M: Een heel gesneden volkorenbrood. En een half gesneden Belgisch meergranenbrood. En doe er maar zes krentenbolletjes bij.

P: Oei – zie je die aardbeientaart daar? Jammie, wat lekker! Weet je nog in de Hagsche StraÙe in Kleef? Daar bij die Konditorei? Dat was net zoiets.

M: Ja, maar dan de helft goedkoper en twee keer zo lekker. Moet je kijken wat die kost: € 15,75. Da's bijna 35 ouderwetse guldens, man!

B(akker): Zo mevrouw – uw brood. Verder nog iets?

P: Ja – die aardbeientaart daar.

M: Maar ...

P: Geen maren, ik tracteer. Het is tenslotte precies 621 dagen geleden, dat ik je de eerste kus gaf.

M: Je bent 'n schat. Vooruit dan maar. Jeroen en Martine komen immers vanavond ook bij ons eten.

P: Dan zet ik gauw de helft in de koelkast.

M: Hebberd.

Dialog 4:

V(erkoper): U zoekt?

P: Een broek. Ik snap al die maten niet. 38-32 en zo. Weet u welke maat ik moet hebben?

V: Even meten, meneer. Zo – u heeft 34-32.

P: Ach zo. Bedankt.

V: Graag gedaan. Het beste kunt u even bij dat rek kijken. We hebben net een hele leuke aanbieding met herenpantalons.

P: Fijn!

M: He Peter, kijk hier eens. 'n Leuke spijkerbroek. Die past heel goed bij je nieuwe overhemd. Jeweetwel – dat gele. En 't is je maat ook: 34-32.

P: Mooi, die neem ik.

M: Niet zo snel – eerst passen. We moeten dan nog wel nieuwe schoenen kopen, die oude staan er niet bij.

P: Ik wist het wel – een ongeluk komt nooit alleen.

M: Niet zo zielig doen! Of vind je het niet leuk, samen winkelen?

Dialog 5:

A)

V: Wat kan ik voor u doen?

P: Ik heb hier 'n broek. Ik heb 'm vorige week hier gekocht. Maar de rits doet het nu al niet meer. Ik heb 'm net twee keer aangehad.

V: Dan moet u bij de klantenservice zijn, rechts achterin de zaak.

P: Bedankt!

V: Tot uw dienst.

B)

K(lantenservice): Kan ik u helpen?

P: Ben ik aan de beurt? Fijn. Ja – deze broek heb ik hier vorige week gekocht. Ik heb 'm twee keer gedragen, maar nu is de rits al kapot. Ik wil m'n geld terug, graag.

K: Even zien. Ja – u heeft gelijk. Maar we geven geen geld terug. Sorry. U kunt of ruilen of een tegoedbon krijgen. We hebben deze broeken nog op voorraad, dus ruilen is geen probleem.

P: Doe toch maar een tegoedbon, dan neem ik later wel een andere broek. Ik vind deze eigenlijk toch niet zo mooi als mijn vriendin.

K: Zoals u wilt, meneer.

C)

P: Marjolein, ik ben terug!

M: En?

P: Ze hadden die broeken niet meer, ik heb dus maar 'n tegoedbon genomen.

M: Goed zo, je leert het wel.

Kapitel 12: Tanken und, und, und ...

A) 1

Marjolein: Hé Peter, wat is dat? Er brandt een rood lampje. Doet jouw auto dat vaker?

Peter: Nee, nooit. Eens kijken o, ik zie het al. De tank is leeg. We moeten dringend tanken. We hebben nog voor 15 km benzine.

Marjolein: Domkop. Waarom zeg je dat niet eerder? Het is 1 uur 's nachts. Jullie mannen ook. Altijd een grote mond over vrouwen achter het stuur. Maar gewoon op tijd even tanken, vergeet het maar. Man, man, man ...

Peter: Mopper niet zo. Iedereen vergeet wel eens iets. Ik moest me enorm haasten en heb er gewoon niet meer aan gedacht. Sorry hoor!

Marjolein: Nou, huil maar niet. Weet jij hier ergens een pomp? Jij tenslotte in Nijmegen.

Peter: Ik weet het niet zeker, maar aan de Heyendaalseweg is – geloof ik – een Shell-pomp ook 's nachts open. Dat is vlakbij station Heyendaal. Laten we daar maar even heen rijden. Het is vlakbij de universiteit.

Marjolein: OK. O – dan neem ik gelijk de volgende afslag, Malden. Dat gaat het snelst.

Peter: Doe maar.

B) 1

K(assier): Goeienavond. Betalen zeker? Heeft u ook getankt?

M(arjolein): Nou – zeg maar goeienacht. t 'Is al na één uur. Ja, betalen graag.

K: Welke pomp?

M: Pomp 4.

K: Ach ja natuurlijk, diesel. Dom van me. Nou zeg, precies 33 euro 33. Knap hoor!

M: Ja – da's altijd weer lachen, ons Polootje diesel: spotgoedkoop, dus pret bij de pomp. Maar goed: ook deze dingen graag erbij.

K: Even kijken. De scanner is kapot, dus moet ik het even met de hand doen. Wat hebben we hier allemaal?

1 pakje shag, eeh dat is 6 euro 75,

2 flessen cola, dat is 3 euro 80

2 grote repen Mars van 90 eurocent per stuk,

1 liter melk, 1 euro 45

1 pak koeken, 1 euro 90

1 pak sinaasappelsap, eeh – even zien – dat is in de aanbieding, precies 1 euro.

Totaal dus 53 euro 83.

Heeft u Airmiles?

M: Ja, hier, m'n Airmilescard. Kan ik pinnen?

K: Ja – daar heeft u geluk mee. Tot een uur geleden was onze pinapparatuur gestoord, maar nu werkt 'ie weer.

M: Dan heeft **u** geluk, ik heb vrijwel geen cash bij me.

K: Kijk eens aan, hebben we allebei geluk. Dat wordt vast 'n goede dag vandaag. Alstublieft, uw Airmilescard. De punten zijn bijgeschreven.

M: Dankuwel. Tot ziens!

K: Goede reis verder.

M: Dat zal wel lukken.

Kapitel 13: Den Weg zeigen/fragen

A)

Een snipperdag

[Claudia heeft 'n sterk Duits accent!]

Claudia: Zo, dat doet goed! Ik had toch 'n dorst ...

Chantal: Logisch – jij was er al vóór mij.

Chantal: We zijn ook gek om te werken vandaag. Moet je kijken: stralend weer. Ik zou eigenlijk het liefst naar het strand gaan.

Claudia: Gôh – da's 'n goed idee. Ik heb nog heel veel snipperdagen. En het is toch niet druk op het ogenblik. We kunnen best een dagje vrij nemen.

Chantal: Daar heb je gelijk in. Kom, we gaan even naar Johan. Die vindt het vast wel goed. O – daar komt 'ie net. Hé Johan, luister: Claudia en ik willen eigenlijk een snipperdag nemen, nu direct. We willen een dagje naar het strand.

Johan: Ja – en daar de jongens het hoofd op hol brengen zeker. Maar goed. Het is toch rustig hier, OK. Neem morgen ook maar vrij, dan zie ik jullie woensdag weer hier.

Chantal: Fijn. Kom Claudia – inpakken en wegwezen. We kunnen net mooi de trein van 09.08 nog halen.

Claudia: Ik wil nog even naar huis, strandspullen pakken en zo. Ga met me mee, joh, ik heb ook nog wel 'n bikini of zo voor jou. We hebben zo'n beetje dezelfde maat. Veel tijd kost ons dat niet, ik woon in de Bakkerstraat. We kunnen zo rond 10.00 uur bij het station zijn. Dan zijn voor 12 uur in Zandvoort en liggen om half één aan het strand. OK?

Chantal: Prima. Hoi!! Lekker even weg. Je kunt heerlijk zonnen bij de meest noordelijke parkeerplaats aan het strand. Zullen we daar naar toe gaan?

Claudia: Prima idee. Kom op! We gaan!

Chantal + Claudia: Dag Johan!!!!

B)
[Claudia heeft 'n sterk Duits accent!]

Vorbijganger 1: *Hallo, ik zoek het postkantoor. Waar vind ik dat? Kunt u me helpen?*

Claudia: *Geen idee! Ik ben hier ook voor het eerst. Maar misschien weet jij het, Chantal?*

Chantal: *Even denken. Het is alweer een tijdje geleden dat ik hier was. Ik geloof dat je eerst rechtsaf moet en dan steeds rechtdoor. Bij een plein ga je nog eens rechtsaf en dan moet je het kunnen zien. Maar laat ik voor de zekerheid nog maar iemand vragen. Pardon meneer, het postkantoor? Waar is dat?*

Vorbijganger 2: *Het postkantoor?*

Chantal: *Ja, het postkantoor! Hoe kom je daar?*

Vorbijganger 2: *Dat is vlakbij. Je gaat hier vanuit het station links, dan rechtdoor en dan de tweede straat rechts. Links om de hoek zie je dan het postkantoor.*

Claudia: *Goed dat je het nog even gevraagd hebt, Chantal. Dank u wel meneer!*

Vorbijganger 2: *Graag gedaan. Dus: links, rechtdoor, de tweede rechts, links om de hoek. Echt heel eenvoudig, het kan niet missen.*

Chantal: *Was ik niet goed? Ik had het toch net zo gezegd?*

Claudia: *Nou, dan heb je toch niet goed opgelet!*

Chantal: *Hoezo? Ik heb het precies net zo gezegd!*

Vorbijganger 1: *Maak nu maar geen ruzie dames! U heeft me prima geholpen. Overigens (tegen Claudia) – bent u Duitse?*

Claudia: *Ja, ik kom uit Emmerik. Hoezo?*

Vorbijganger 1: *Ik hoorde 'n beetje accent, vandaar.*

Claudia: *Ach so.*

Vorbijganger 1: *Wat komt u in Zandvoort doen?*

Claudia: *Dat gaat u eigenlijk niets aan, maar vooruit: een snipperdagje aan de Noordzee. Zon, strand, uitgaan, disco en zulk soort dingen.*

Vorbijganger 1: *Nou – dat treft: ik ben DJ in de Oesterbar, naast het Casino. Wilt u vanavond mijn gast zijn?*

Claudia: *Wat vind jij, Chantal?*

Chantal: *Natuurlijk, graag.*

Vorbijganger 1: *Prima, tot vanavond dan. Vraag maar naar DJ Tiësto, dan laten ze u er zonder problemen in.*

Claudia + Chantal: *Doen we. Daag!*

Claudia: *DJ Tiësto – waar ken ik die naam toch van?*

Kapitel 14: Essen 'aus der Mauer'

A) 2

D.: Ja, hallo, met Willem?

W.: Ja, met Willem Overgaag.

D.: Hai, Willem, met Daniëlle, Daniëlle Pauw.

W.: Hallo, Daniëlle. Wat is er aan de hand?

D.: Mijn auto is kapot. Kun je mij vanavond ophalen? Jij hebt toch ook nachtdienst?

W.: Prima. Waar woon je eigenlijk? Ergens in Nijmegen?

D.: Ja, in de Wezenhof, nr. 30-33.

W.: Daar heb ik dan 'n mazzeltje mee, ik woon ook in Zuid, in Dukenburg.

D.: Hoe laat?

W.: We moeten om 10 uur beginnen. En ik wil eigenlijk voor die tijd nog even 'n snelle hap eten ergens. Ik heb anders om 12 uur al flink honger.

D.: Goed idee, man. Doe ik ook wel eens. Weet je wat, dan gaan we wat vroeger, eten wat bij ... eh... *Effen Stappen*. Aan de Waalkade, ken je dat ding? 't Is schitterend weer. En ik trakteer, ok?

W.: Leuk. Kunnen we best 'ns vaker doen.

D.: Vind ik ook. Maar ik trakteer alleen nu! Als bedankje om zo te zeggen.

W.: Wat mij betreft, graag. Doen we dus!

D.: Zal ik Pamela ook vragen? Die woont naast me.

W.: Als je dat leuk lijkt, ...

B) 7

Waarom heeft u de keuze voor Smulwereld gemaakt?

'Ik had al 4 jaar ervaring in de fastfood branche toen ik de kans kreeg het cafeteria waar ik toen werkzaam was over te nemen. Een ding stond al van meet af aan vast voor mij; ik wilde mijn zaak aansluiten bij een goede formule vanwege de kwaliteitsuitstraling en de begeleiding die je dan kunt krijgen. Door enthousiaste verhalen van ondernemers die al eerder voor Smulwereld hadden gekozen kwam ik in gesprek met Fast Food Concepts en toen wist ik het zeker; aansluiting betekende dat ik er –met behoud van eigen zelfstandigheid- niet alleen voor zou staan'.

Hoe werkt Smulwereld met u samen?

'Ik had van tevoren hoge verwachtingen voor de kwaliteitsimpuls van mijn zaak. En dat is volledig waargemaakt. Ik voer nu een uitgebalanceerd assortiment en kan de complete range maaltijden aanbieden die Smulwereld voert. Wat ik met name goed vind aan Smulwereld is de begeleiding. Mijn Formule Manager is al meerdere keren langs geweest, in de eerste weken heb ik hygiënebureau de Wit op bezoek gehad en de eerste uitnodigingen om deel te nemen aan vakcursussen zijn binnen. Echt, dat is allemaal prima geregeld bij deze club'.

Wat levert Smulwereld u op?

'Dat mijn cafeteria nu beter draait dan voor de aansluiting bij Smulwereld lijkt me duidelijk, maar het exacte effect moet nog blijken. De opening van de zaak viel samen met het beter worden van het weer en dan is het hier altijd drukker. De tijd zal het leren, maar ik zie de cijfers vol vertrouwen tegemoet. De steun van Smulwereld is voor mij ook heel belangrijk. Het onderneemt een stuk prettiger als je partners hebt die met je meedenken ...'

Kapitel 15: Durch rot gefahren – o je

B) 1

Marianne bij de politie in Nijmegen

Wachtchef: Wat kan ik voor u doen, mevrouw?

Marianne: Ik ... eeh ... ik heb hier 'n bekeuring waar ik het niet mee eens ben.

Wachtchef: Gaat u maar even zitten, dan roep ik een collega.

* * *

Agente Marijke Kral: Waar kan ik u mee van dienst zijn?

Marianne: Ik heb een bekeuring gekregen voor rijden door rood licht. Ik heb bezwaar gemaakt, maar dat helpt niet. Ik wil van u weten hoe u dat ziet.

Agente Marijke Kral: Tja – daar hebben wij echt geen invloed op.

Marianne: Nou ziet u – ik ben geflitst toen ik pal achter 'n vrachtwagen optrok. Ik kon door die hoge vrachtwagen geen verkeerslicht zien. Toen ik bij de kruising was, werd het net oranje. Ik durfde niet te stoppen. Iedereen reed vrij hard. Ik was bang dat er anders iemand achterop mij zou botsen. Tja – en toen ...

Agente Marijke Kral: ... werd u geflitst. Ik kan daar weinig aan doen, mevrouw eeh ...

Marianne: Wegener, Marianne Wegener.

Agente Marijke Kral: ... Wegener. Mijn naam is Kral, Marijke Kral. Zoals gezegd – ik begrijp uw probleem, maar toch zat u fout. U had meer afstand moeten houden, dan had u het verkeerslicht wel op tijd gezien.

Marianne: Ja, maar ... eeh ... iedereen sluit toch altijd aan in de file?

Agente Marijke Kral: Kan wel zijn, maar u zat toch fout. Ik raad u aan maar gewoon te betalen. Als u in beroep gaat, verliest u gegarandeerd en wordt de boete hoger bovendien. En het kost u bovendien alleen maar meer tijd en ergernis, vrees ik.

Marianne: Nou – die ergernis is er al, hoor! En behoorlijk ook. Waarom vangt de politie geen boeven in plaats van onschuldige autorijders achter de broek te zitten?

Agente Marijke Kral: Beste mevrouw Wegener, hier heb ik geen zin in. Wat mij betreft is ons gesprek afgelopen. Goededag!

Marianne: Eeh, eeh – zo erg bedoelde ik dat niet, hoor. Maar ik snap het: u wilt niets voor me doen.

Agente Marijke Kral: Ik *kan* niets voor u doen. Tot ziens mevrouw.

Marianne: Ja – u ook tot ziens.

Marianne (zachtjes mompelend in zich zelf): De politie is je beste vriend, was toch de slogan? Ja, ja – dat zal wel ...

Kapitel 16: Arbeiten ist nicht schwer?

D) Kaat: Dag Karin.

Karin : Hoi (blij verrast) Kaat. Blij je nog even te zien. Klaar met werken?

Kaat : Ja. Het was druk, massa's mensen gehad aan de balie.
Ik ben klaar voor vandaag.

Karin : Zin in een kop koffie?

Kaat : Ja gezellig.

Karin : Zal ik 'm even voor je halen?

Kaat : O.K. Dan zoek ik even een tafeltje. Oh ja ... Voor mij met melk. Geen suiker.

Karin : Komt eraan ...

Zo. Echte Nijmeegse universiteitskoffie.

Kaat : Nou, daar lig ik niet wakker van, hoor.

Karin : Nee, zo sterk is hij niet (lachen allebei).
Ik zie jou nooit meer.

Kaat : Ach, te veel werk. Zoals gezegd – aan de balie hier in het ziekenhuis komen ongelooflijk veel mensen. Ik moet nog een werkstuk maken over financiële economie en nu ben ik bezig met mijn tentamen statistiek. Ik had gehoopt achter de balie wat tijd te hebben, maar nee hoor. Veel te druk. Lukt alleen met nachtdiensten. En jij? Hoe is het?

Karin : Gaat wel! Ik ben ook net klaar: een prikje hier, een medicijn daar, een praatje met patiënten. Best aardig, maar om dat altijd te blijven doen ... En dan is er ook nog nergens 'n leuke dokter te zien. En *a/s* er 'n leuke opduikt, is 'ie getrouwd. Maar ik heb mijn tentamen gehaald. En nou heb ik geen zin om thuis te blijven. Ik wil een mooie film zien vanavond. Heb je geen zin om mee te gaan?

Kaat : Nou, ik ga niet zo vaak naar de bioscoop.

Karin : Hou je niet van film?

Kaat : Jawel, ik kijk vaak naar films op de televisie, maar ik ga niet zo vaak naar de bioscoop.

Karin : Dan zie je toch alleen maar oude films.

Kaat : Oud, nou, wat heet oud? Overigens, ik vind de bioscoop hier vrij duur. Ik hou mijn geld liever voor het theater of voor een goed concert.

Karin : Ik vind film op de televisie toch niet hetzelfde als film in de bioscoop.

Kaat : Nee, dat niet, maar theater of concert op de televisie is helemaal niks. En ik hou van muziek en theater.

Karin : Weet je wat, dan gaan we vanavond samen naar het concert. In Arnhem speelt het Gelders Orkest in Muis Sacrum. Ga toch mee. Het is een prachtig programma. Vivaldi, Bach en Beethoven. Kan niet stuk! Ik zorg voor kaarten. Om half acht bij Muis?

Kaat: OK.

Karin : Tot vanavond dan. Nou moet ik echt weg. Ik moet om half drie bij Joop zijn. Doeg!

Kaat : Dag.

Kapitel 17/18: Medien

C

Robert Menasse – De verdrijving uit de hel

...

Iedereen had zijn hoop op Holland gevestigd. Er was niemand die niet met Holland sympathiseerde, op Holland gokte, met Holland meeleefde. Kinderen droegen oranje shirtjes of sjaals, konden net als hun vaders in hun slaap alle namen van de Nederlandse helden opzeggen, al hun overwinningen, alle legendes. Niemand die de beslissende slag onberoerd liet, voor wie de afloop om het even zou zijn geweest. Niemand, althans niet in Viktors kennissenkring, die niet de zege der Nederlanders gewenst had.

...Het liberale, het vrije, het vrolijk oranje Holland tegen de Duitse pretentie de wereld in zwart-wit te kunnen beheersen. In de werkgroep werd in plaats van over Karl Marx over Robbie Rensenbrink gediscussieerd, de hele Kojève was een voetnoot van minimaal belang, vergeleken met de voetbaltoevenaar Crujff.

Juli 1974. De finale van het wereldkampioenschap voetbal. Heel Wenen, dat wil zeggen alle Weense koffiehuisintellectuelen, alle linkse studenten, de kunstenaars, de journalisten, het joodse Wenen, allen die toen nog antifascisme met anti-Duits verwisselden, kortom, Viktors hele wereld wilde maar een ding: een overwinning van Holland op Duitsland.

Viktor sprakaf in het "Aida"-filiaal aan de Opernring.

...

Ze wilden op deze dag niet thuis zitten...Ze wilden instemmen met een machtig koor als er Ho-Ho-geschreeuwd en gescandeerd werd, en dat betekende op deze dag Holland en niet Ho-Tsji-Minh. Toen Viktor en Friedl...in Café Museum kwamen, stond het al een-nul.

...

Een uniek, een uiterst ongewoon doelpunt, naar hij hoorde. Welke scheidsrechter durft in de tweede minuut van een WK-finale een strafschoep te geven? Ho-Ho-geschreeuw in het cafe. Neeskens had, zoals men behalve in de filosofie en misschien nog in de alchemie nergens zo mooi zei, de strafschoep in een doelpunt "omgezet".

Een-nul voor Holland.

Het café zinderde. Toen Viktor binnenkwam lagen er mensen in elkaars armen.

...

Vuisten strekten zich ritmisch in de nevel van de sigarettenrook. En toen, in de vijftiengste minuut, gebeurde iets onbegrijpelijk, iets dat alleen te verklaren was met behulp van een deprimerende premisse waarvan niemand zich nog de consequenties wilde realiseren. De meerderheid van de gasten in het televisiezaaltje van Café Museum stelde zich nog tevreden met het hartstochtelijk roepen van "klootzak!"- maar de waarheid moest zijn: de held van de tweede minuut was beslist omgekocht. De scheidsrechter gaf een strafschoep voor Duitsland.

De televisiecommentator hakkelde opgewonden: "Breitner! Breitner maakt zich klaar. De strafschoep – wordt genomen – door – ja Breitner. Hij legt de bal op de stip en – nee! Hij wijst op Beckenbauer. Breitner wijst op Beckenbauer. Hij neemt geen aanloop. Hij staat vlak voor de bal, wijst, wenkt. Nee, Breitner zal kennelijk niet schieten! Wie zal er dan gaan schieten? Breitner wijst op Beckenbauer! De keizer knikt, haalt diep adem en – goal! Goal van Breitner!" Breitner had een strafschoep uit stand geschoten. Uit stand! Zomaar! Zo zijn ze, de Duitsers! Ze vernederen waar ze maar vernederen kunnen! Iedere speler van een andere nationaliteit had in zijn broek gescheten van de zenuwen, daar was heel het café het over eens, maar de Duitsers: ijskoud als een landsknecht in een kasteelroman, op maar een ding uit: vernederen, klein krijgen, afmaken. Dat herkenden de Weners: zo kenden ze de Duitsers! En nu pas goed: Ho-Ho-Holland!

Meneer Franz, de oberkelner, bracht op een dienblad net een nieuwe bestelling wijn, bier en koffie, toen-

Müller.

Twee-een.

Drieënveertigste minuut.

Terwijl Zora en Dubravka, de schoonmaaksters van Café Müller, in het gedrang van de woestelingen, in de chaos van het ach en wee, probeerden de glasscherven bij elkaar te vegen en de plassen wijn te dweilen, mompelde Friedl: “Müller! Die naam moeten we onthouden!”

Rust. De televisiecommentator vatte samen: “Zo vlak voor rust de psychologisch zo belangrijke twee- een voor de Duitsers- de Hollanders waren in hun onderbewustzijn kennelijk al in de kleedkamers!”

...

Het was een “typische Müller-goal”. Van een typische Müller-goal kon je spreken als er twee dingen samenkwamen: ten eerste viel hij als het ware in de laatste seconde, ten tweede kon je bij een Müller-goal nooit met definitieve zekerheid zeggen met welk lichaamsdeel de goal gemaakt was. Deze doelpunten, waarvan niet duidelijk was of ze met de knieholte in samenspel met de achtste ruggewervel, versterkt door een draaing van de linker hiel, ofwel “heel simpel” met een tegen het dijbeen aangedrukte schouder gemaakt werden, waren het grote trauma van de Oostenrijkse voetbalaanhangers. Het Café Museum raasde, tierde, delireerde, steeds weer werd er “Neurenberg!” geroepen, “Net als in Neurenberg!” Het was een geluk dat er geen Duitse toerist in het café aanwezig was, het Oostenrijkse nationale gevoel had hem anders waarschijnlijk tot een afschrikwekkend voorbeeld gemaakt.

In Neurenberg had Müller bij een beslissingswedstrijd voor de WK-kwalificatie tegen het Oostenrijkse nationale team in de laatste minuut een doelpunt gemaakt, precies zo, uit het niets.

De toenmalige Oostenrijkse doelman heette Gernot Fraydl. Hij was in zijn glorie-tijd waarschijnlijk een van de beste keepers ter wereld geweest- en had nooit bij een wereldkampioenschap mogen meespelen. Een indrukwekkende carrière die duizenden jonge mensen op alle veldjes in Oostenrijk ertoe verleid had geen aanvallers maar keeper te willen zijn, die onder de beste vrienden ruzie veroorzaakte wie “Fraydl” mocht zijn – een exemplarisch sportcarrière werd door Müller in de laatste seconde van een laatste wedstrijd van haar hoogtepunt beroofd.

Niemand kan zich op dit moment voorstellen welke haat, tevens welke minderwaardigheidscomplexen deze goal van Müller tegen Fraydl, deze vernedering van Oostenrijk door Duitsland, in Oostenrijk had opgeroepen.

En nu werden de Hollanders er zwaar voor gestraft dat de Oostenrijkers zich zo radicaal met hen identificeerden. Rensenbrink, Van de Kerkhof, Cruijff, Neeskens verspeelden kansen die voor tien wereldtitels genoeg waren geweest. Een vrouw sprong op en schreeuwde: “Robbie, ik haat je!” toen Rensenbrink een bal tien centimeter naast het doel schoot. Het hele café stond overeind, niemand kon meer op zijn plaats blijven zitten, men schreeuwde en juichte als Holland aanviel, vloekte en schold als de kans werd gemist.

Holland werd op deze dag een metafoor voor het Oostenrijkse levensgevoel in relatie tot de Duitsers: absoluut beter, sympathieker, creatiever, soms gewoonweg geniaal. Maar ongelukkig ten onder gegaan.

De wedstrijd eindigde in 2-1, Duitsland was wereldkampioen ...

Kapitel 19: Verkehr(smeldungen) – von Emmerich nach Nijmegen

A4

Froukje van Assen over zichzelf en over haar werk

Echt – ik had nooit gedacht dat ik in Duitsland zou komen te werken. Ik ben al wat ouder, 58 om precies te zijn, en ik moest van Duitsland en de Duitsers vroeger niet zoveel hebben. Dat had zeker te maken met het feit dat ik kort na de tweede wereldoorlog ben geboren. 4 mei, dodenherdenking, en 5 mei, Bevrijdingsdag, waren in mijn schooltijd belangrijke feestdagen. En in de lessen werd veel tijd besteed aan de oorlog en de bezetting van Nederland. Zodoende kreeg je makkelijk het idee dat die Duitsers maar rare mensen waren die je niet helemaal kon vertrouwen.

Ik heb altijd in Nijmegen gewoond. Na mijn schooltijd kwam ik in een winkel terecht, de Coop, een voorloper van de huidige gelijknamige supermarkt. Het was hard werken, zes dagen per week, niet al te veel verdienen, maar wel heel gezellig: je was altijd bezig met klanten. Trouwens ook met de collega's was het altijd heel gezellig. Na een paar jaar werd ik filiaalleidster.

Jongens interesseerden me niet zo. Mijn moeder waarschuwde altijd voor ze: "jongens willen altijd alleen maar dat ene", zei ze vaak. Maar op een dag kwam Jan bij me in de zaak. Ik stond gelijk in vuur en vlam en een paar jaar later zijn we getrouwd. Ik was toen 25, hij 28, zoals het hoorde in die tijd. Jan was elektrotechnicus. Toen de kinderen kwamen ben ik gestopt met werken, we konden wel rondkomen van Jan zijn salaris.

Toch miste ik de winkel en toen de kinderen naar school gingen ben ik weer begonnen, in dezelfde Coop als vroeger. Heerlijk vond ik het. Maar ja, je krijgt het niet altijd zoals je het wilt hebben. Kort nadat onze kinderen de deur uitgingen, werd Jan ziek. Kanker. Wat een ellende! Na anderhalf jaar stierf hij. Ik had het er erg moeilijk mee. De kinderen hebben me enorm geholpen in die tijd, maar ja - ik stond er toch alleen voor. Ik stortte me in mijn werk. Dat hielp niet echt maar leidde toch een beetje af.

Maar ja - een ongeluk komt nooit alleen. Een paar maanden na de dood van Jan werd de winkel, mijn winkel, gesloten en stond ik op straat. Wat ik ook probeerde, ik kreeg nergens meer werk: te oud, overgekwalificeerd, te duur, en ga maar door. Tot ik op zekere dag een advertentie van CentrO Oberhausen onder ogen kreeg: ze zochten iemand die goed Nederlands kon en ik besloot te solliciteren en tot mijn stomme verbazing kreeg ik de baan. Nu werk ik dus al weer drie jaar in Oberhausen in een Rewe-supermarkt. Ik kan het voortreffelijk vinden met mijn Duitse collega's en denk er zelfs over om naar Duitsland te verhuizen. Anders dan in Nederland word je hier met 58 nog niet als een aftandse bejaarde beschouwd, integendeel: ze waarderen de ervaring die je door je leeftijd hebt opgebouwd.

En het mooiste: ik ben weer verliefd, jawel, op een Duitse collega van me. Hij is twee jaar jonger dan ik en heeft net als ik zijn partner door kanker verloren. Ik weet nog niet hoe het verder gaat tussen ons. Het is allemaal nog erg pril en onverwacht maar heerlijk. Zou er dan toch nog een happy end zijn? Mijn kinderen vinden het allemaal prima. Ze hebben Jochen intussen een paar keer gezien en vinden hem tot mijn opluchting heel aardig. Jochen heeft zelf geen kinderen.

En zo rijd ik elke dag van Nijmegen naar Oberhausen en terug. Meestal over de snelweg, via Arnhem, soms binnendoor via Kleef en Emmerik. En soms helemaal anders, b.v. via de A73 en dan over Wesel of zo. B.v. omdat er een file staat.

B

a)

Files – A12 Utrecht richting Arnhem en Oberhausen. Tussen knooppunt Waterberg en verkeersplein Velperbroek 5 km langzaam rijdend verkeer. Vervolgens voor grensovergang Beek 5 km file. – A325 knooppunt Ressen richting Arnhem 4 km file door een ongeval met een vrachtwagen; de rechter weghelft is afgesloten; deze situatie blijft de komende uren onveranderd, u kunt beter een andere route kiezen, bij Ressen de A15 richting Tiel en dan de A50 richting Arnhem.

b)

Files – A12 Arnhem richting Utrecht. Voor het knooppunt Waterberg 8 km file. Op de A50 loopt daardoor het verkeer in beide richtingen ook vast. Dit wordt veroorzaakt door werkzaamheden. Gaat u naar Nijmegen, kies dan bij het knooppunt Velperbroek de zidelijke rondweg van Arnhem, de N325.

c)

Files – A12 Utrecht richting Arnhem. Voor het knooppunt Waterberg 1 km langzaam rijdend verkeer. Dit is het gevolg van een eerder gebeurd ongeval. Daardoor staat er ook op de A50 vanuit Apeldoorn nog een file voor het knooppunt Waterberg. Alle rijstroken zijn nu echter weer open, dus zullen de problemen spoedig opgelost zijn.

Kapitel 20: Sportallerlei

B 4

Jan (Jacobs): Zo Petra, hoe was het gisteren? Wat een mazzel met het weer, niet?

Petra (Selter): Nou en of. Toen wij moesten spelen, was het heerlijk weer. Ik vond het 'n pracht toernooi! Bovendien zijn we veel beter geëindigd dan we eerst hadden verwacht. Leve de Dovenetelweg!

Jan: OK – ik moet toegeven: jullie waren keigoed. Maar jullie moesten gelukkig niet tegen ons spelen. Wij wilden eigenlijk eerst helemaal niet meedoen, maar ik ben blij dat we het toch gedaan hebben. We zijn derde geworden en daar mogen we heel tevreden mee zijn.

Petra: Nou ja – zonder geluk vaart niemand wel. Jullie mogen anders best nog wel wat oefenen. Zoouou goed waren jullie nu ook weer niet. Speel je al langer volleybal?

Jan: Oh – al heel lang. Als kind was ik al lid van de volleybalclub van onze school. Daarna mocht ik van mijn ouders lid worden van *Be Quick* en daar speel ik nog altijd, in het tweede. Je moet tenslotte *iets* doen voor je gezondheid. Mijn twee broers mochten ook, maar die zijn gestopt toen ze trouwden. Mijn vrouw vind het prima: ik mag nog altijd drie keer per week trainen van haar. Ik zou vast niet drie keer per week naar de kroeg mogen!

Petra: Leuk! Ik vind volleybal veel leuker dan ik dacht. Mag ik een keer met je mee naar de training? Lijkt me gezellig.

Jan: Gezellig? Ja! Maar denk er om: er moet hard worden gewerkt. Na afloop ben ik soms helemaal kapot!

Petra: Nou en? Ik ben echt geen watje, hoor! Wat kost zoiets eigenlijk?

Jan: De leden moeten 10 euro per maand betalen. Maar verder niets. Alle kosten voor toernooien en zo zitten er al in. Nou ja – je moet natuurlijk wel sportkleding en volleybalschoenen kopen als je straks echt lid wilt worden.

Petra: Dat snap ik. Wanneer trainen jullie?

Jan: Op maandag, woensdag en vrijdag, steeds van half acht tot half tien. Je mag best wel eens 'n keer ontbreken, maar in principe moet je wel regelmatig komen. Dat hoort er nu eenmaal bij.

Petra: Dat is geen punt. Ik ben immers toch alleen. Wil je met me meerijden?

Jan: Nou – ik haal jou wel op. Wanneer wilde beginnen?

Petra: Gelijk morgen maar, dan is het toch woensdag?

Jan: OK – ik haal je dan om zeven uur op.

Petra: Leuk! Tot morgen.

Jan: Tot morgen.

Kapitel 21-22: Arbeiten an der Rezeption, telefonieren usw.

B1

- M Goeiemorgen, eeh meneer Schapedoes, nietwaar? Kan ik u helpen?
WS Dat u mijn naam nog weet! Jazeker, natuurlijk – ik had om 11.00 een afspraak met Marita, eeh mevrouw Sandjes van het reisbureau.
- M Even geduld, ik heb nog een telefoontje.
Zo. Neemt u daar even plaats, in die hoek. Ik zal even kijken of ze er is en zeggen dat u er bent.
* * * * *
- M Guten Morgen, hier Moniek Brunt, Frau Sandjes. Herr Wiebe Schapedoes aus Den Haag hat sich bei mir gemeldet. Er hat um 11.00 Uhr einen Termin mit Ihnen.
FS Oh bitte, seien Sie so nett und geben Sie ihm eine Tasse Kaffee. Ich habe noch einen Anruf, den ich abhandeln muss.
M Okay, mach' ich!
* * * * *
- M Meneer Schapedoes, mevrouw Sandjes is nog even in gesprek. Nog een paar minuten geduld. Kan ik u iets aanbieden? Misschien heeft u zin in 'n kopje koffie?
WS Nee, dank u! Ik had vannacht nogal buikpijn en denk dat ik beter maar even geen koffie neem.
M Een kopje thee dan? Of kruidenthee? Is heel lekker en goed voor maag en darmen.
WS Nou vooruit dan maar. Doe maar 'n kruidenthee!
M Met suiker of melk?
FS Drie klontjes suiker graag en 'n drupje melk!
M Alstublieft.
WS Bedankt. O – dat smaakt. Alsof er een engeltje over je tong ...
* * * * *
- M Moniek Brunt, guten Morgen!
FS Hallo, Frau Brunt! Können Sie bitte Herr Schapedoes hinauf schicken? Ich bin soweit!
M Mach ich! Meneer Schapedoes, mevrouw Sandjes verwacht u in haar bureau. Eerste verdieping, kamer 13. De lift is daar. Kamer 13 is dan de tweede deur links. Wilt u nog 'n kopje thee? Die breng ik dan naar boven.
WS Fijn! Bedankt! En tot ziens!
M Graag gedaan.

C1

M(oniek) ADAC München, Moniek Brunt am Apparat. Kann ich Ihnen behilflich sein?

T(oerist) Hier Jan Wolters. U spreekt Nederlands, begrijp ik?

M Ja, dat klopt. Wat is er van uw dienst?

T Ik wil graag iets weten over luchtschepen, zeppelin's. Ik heb daar laatst iets over gelezen bij ons in de krant. Het moet hier ergens in de buurt zijn.

M Wat wilt u daar precies over weten?

T Weet u, of je al vluchten kunt boeken en waar?

M Even zoeken. Wacht u even?

Ja – ik heb het al. Op de komende Aero-luchtvaartbeurs wordt die nieuwe Zeppelin gepresenteerd. En u heeft gelijk. Je kunt al boeken. Maar niet bij ons. Dat kan direct op de beurs. Die is van 23 tot 27 april aanstaande in Friedrichshafen.

T Fijn – dank u. O ja – weet u toevallig of er al contacten zijn met Nederlandse bedrijven?

M Dat kan ik u niet zeggen. Ik meen van wel, bijvoorbeeld vanuit de reclamewereld. Maar hoe en wat precies – ik weet het echt niet. Ik kan u dat dus helaas niet meedelen. Als u vragen daarover heeft, kunt u het beste contact opnemen met iemand van Aero Friedrichshafen. Ik heb hier de naam en het telefoonnummer van de contactpersoon. Heeft u iets om te schrijven?

T Ja, zegt u het maar.

M Dat is de heer Stöckl. Het nummer is: 0-7-5-4-8-8-0-4-5-1. Heeft u dat?

T Ik geloof van wel. Nog even voor de zekerheid: 0-7-5-4-8-8-0-4-5-1.

M Klopt!

T En hoe spel je de naam van die meneer Stöckl?

M De S van Simon, T van Theodoor, Ö – u weet wel – de Duitse O-Umlaut, de C van Cornelis, K van Koopman, L van Lodewijk.

T Ik heb het. Hartelijk bedankt voor uw moeite.

Hopelijk hoor ik snel iets van die meneer Stöckl. Daag!

M Graag gedaan....., daag!

C5

M Goede morgen, kan ik u helpen?

T Ja, ik wil graag inlichtingen hebben over het Bodensee en z'n omgeving hebben.

M Dat is mogelijk. Wat wilt u weten?

T Ik wil graag met een vriend een uitstapje naar Zuid-Duitsland maken. Ik heb in een krant gelezen, dat de Internationale Bodensee Verein een luchtreis met een Zeppelin organiseert. Mijn vriend en ik willen graag zo'n tocht maken. Heeft u een folder waarin we informatie hierover kunnen vinden?

M Een ogenblik alstublieft. Misschien kan ik iets in de computer vinden. Kunt u me wat details over die zeppelinvaart geven?

T Natuurlijk! Hier heb ik het krantenbericht. Onderaan staat het adres van de IBV en van het Zeppelinmuseum in Friedrichshafen. Hier heb ik het E-mailadres: bodenseever@euro.de.

M Een momentje! Het duurt altijd een paar minuten voordat er verbinding is. Ja, hier staat het. In de zomermaanden drie keer daags een vaart met Duitsland's beroemdste luchtschip. Boeking: IBV, Mainauplatz 50, Bregenz, Österreich. Hier staan ook de fax- en telefoonnummers. Wilt u die ook hebben?

T Een fax heb ik helaas niet. Geeft u mij alleen maar de telefoonnummers. Heeft u misschien ook een brochure waar ik de belangrijkste gegevens in terug kan vinden?

M Helaas – die hebben we niet meer in voorraad. In dit geval kunt u het best even contact opnemen met de VVV.

T Doe ik. Dank u voor alle moeite!

M Graag gedaan! Tot ziens!

T Tot ziens!

Kapitel 23-24: Eine Firma stellt sich vor: *Webjoy*

B1

M Webjoy. Met Moniek Brunt. Kan ik u helpen?

KdB Goede middag. Met Klaas de Bruine van woninginrichting Meesters in Gendt.

M Goede middag, meneer de Bruine. wat kan ik voor u doen?

KdB Ik bel u omdat we bij ons bedrijf vinden, dat het de hoogste tijd is het internet op te gaan. Oftewel: we willen een eigen homepage ontwikkelen.

M Dan moet u inderdaad bij ons zijn. Wat wilt u precies bereiken?

KdB Eigenlijk gaat het ons er om, onze naamsbekendheid te vergroten. Reclame dus. Maar we denken ook aan interactieve mogelijkheden, e-commerce etc.

M Nu, dan bent u bij ons aan het goede adres. Onze service op dit gebied is heel breed, bijna onbegrensd. U wilt waarschijnlijk een advies van ons hebben?

KdB Ja, inderdaad, en kunt u me ook iets over de kosten van één en ander vertellen?

M Er zijn ontzettend veel mogelijkheden natuurlijk. Als u wilt, kan ik een brochure sturen, waarin alle mogelijkheden stap voor stap behandeld worden. De kosten hangen samen met de verbindingssnelheid en met de ruimte die u op onze servers nodig heeft. Maar ik ben er zeker van dat ze u erg zullen meevallen.

KdB Prima. Ik zal alles goed bestuderen. We willen geen missers. Als we het net op gaan, moet het in één keer goed zijn.

M Vanzelfsprekend. Dat begrijp ik heel goed. Maar maakt u zich daarover geen zorgen. Wij leveren oplossingen op maat, in samenspraak met de klant, u dus. Bekijkt u de brochure rustig en neemt u dan weer contact met ons op. We maken dan een afspraak dat één van onze specialisten bij u langs komt. OP basis van dat contact brengen we dan tenslotte een offerte uit.

KdB Prima!

M Dan heb ik uw adres nog nodig.

KdB Natuurlijk. Heeft u iets om te schrijven?

M Jazeker.

KdB Goed. Woninginrichting Meesters, Bemmelse Straatweg 104, postcode 3456AB in Gendt, met –dt. Stuurt u het materiaal ter attentie van mij.

M Doe ik. Uw naam was?

KdB Klaas de Bruine.

M Uitstekend. Ik doe het materiaal vandaag nog op de post, dan heeft u het morgen in de bus. Ik hoor dan van U, nietwaar?

KdB Ja hoor. Bedankt tot zover.

M Graag gedaan!

Kapitel 25-26: Das Regiokrankenhaus Zevenaar

B1

HdJ	U spreekt met Hans de Jong, klachtenafdeling. Kan ik u helpen?
HvdW	Met Hilda van de Water uit Bemmelen. Eeeh – mmm - ik heb ruim een maand geleden een auto-ongeluk gehad en ben toen naar uw ziekenhuis gebracht. Ik ben bij het ziekenfonds en toch krijg ik nu allerlei rekeningen van U. Dat vind ik niet bepaald zoals het hoort. Zoiets wordt toch altijd rechtstreeks met het ziekenfonds geregeld? Ik vind die rekeningen trouwens idioot hoog.
HdJ	Sorry. Dat ging even te snel. Er zit veel ruis in de verbinding. U belt zeker vanuit de auto? Kunt u het nog even zeggen, mevrouw ...?
HvdW	Van de Water, Hilda van de Water. Goed. Nog een keer: ik krijg allerlei rare rekeningen van u. Terwijl ik ziekenfondspatiënt ben. Daarover heb ik een klacht.
HdJ	Dan is er vast ergens iets mis gegaan. Ik zal u direct met onze administratie door verbinden, daar kunnen ze U verder helpen.
HvdW	U stuurt me toch niet van het kastje naar de muur, hoop ik?
HdJ	Echt niet, geen zorg!

AvB	Streekziekenhuis Zevenaar, met Anja van Beek.
HvdW	Met Hilda van de Water uit Bemmelen. Een paar weken geleden heb ik een auto-ongeluk gehad. Ze hebben me toen naar uw ziekenhuis gebracht. En over de verzorging niets dan goeds. Ik heb toen doorgegeven dat ik bij het ziekenfonds ben. U heeft zelfs een kopie van mijn ziekenfondspasje gemaakt. Voor zover ik weet gaan dan alle rekeningen rechtstreeks naar het ziekenfonds. Toch krijg ik van u allerlei rekeningen met het verzoek die binnen veertien dagen te betalen. Van de chirurg, van de anesthesist, voor gebruik van de operatiekamer, over de kosten van verblijf en ga maar door. Al met al gaat het om meer dan € 5 000,-. Ik ben receptioniste bij Webjoy hier in Bemmelen, maar het geld groeit me niet op de rug. Ik kan dat gewoon niet betalen. Volgens mij hoef ik dat ook niet. Hoe zit dat?
AvB	Mag ik uw naam en adres?
HvdW	Hilda van de Water, Bergstraat 23, 1234AB Bemmelen.
AvB	Geboren 18-1-1984?
HvdB	Ja, inderdaad.

AvB	O, ik zie het al. U staat hier als particulier verzekerd ingeschreven. Dat klopt dus niet, begrijp ik.
HvdW	Inderdaad – daar klopt niets van! Hoe lossen we dat op?
AvB	Het beste kunt u alle rekeningen aan uw ziekenfonds toesturen met het verzoek, dat <i>zij</i> ze rechtstreeks aan ons betalen. Dat is eigenlijk nooit een probleem. Ik maak hier dan een notitie dat we dat zo afgesproken hebben, dan krijgt u geen aanmaningen. Wilt <i>ons</i> dan een kopie sturen van het inschrijvingsbewijs van uw ziekenfonds.
HvdW	O – dat vind ik prima. Dat zal ik vandaag gelijk doen.
AvB	Fijn. Probleem naar tevredenheid opgelost?
HvdW	Nou en of! Dank u wel!
AvB	Graag gedaan!

Kapitel 27-28: Arbeit in einer Arnheimer Großbuchhandlung

C1

JvG	Dag meneer Ros. Ik ben John van Galen en naast mij zit Marie-Therèse Jansen. Heeft U zin aan een kop koffie?
MR	Nou, graag!
JvG	OK. Ach Marie-Therèse, haal je even koffie voor ons?
M-TJ	Ja hoor.
JvG	Tja – zo gaat dat hier. Ze zouden koffie hebben klaargezet, maar kennelijk is dat vergeten.
MR	Geen probleem. Een leuke zaak is dit, vind ik.
JvG	Was u hier nog nooit geweest?
MR	Tot mijn schande moet ik bekennen: nee, nooit. Maar ja – ik woon in Nijmegen en daar kom ik veel bij Dekker van de Vegt. En ook daar vind ik de winkel echt prettig. En toen ik uw advertentie zag, dacht ik: waarom ook niet? En heb er op geschreven.
JvG	Waarom uitgerekend bij ons?
MR	Dat is eigenlijk heel eenvoudig. Ik ben een echte boekengek, weet u. En nu ik studeer – ik studeer voor leraar economie aan de HAN, u weet wel: de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen – heb ik best wat tijd over. Vrijdags hebben we nooit college, dus kan ik dan heel goed.
JvG	Ha – koffie. Bedankt Marie-Therèse, je bent 'n schat! Lekker! En daarvoor wilt u dan drie keer per week naar Arnhem komen, meneer Ros?
MR	Ja natuurlijk. Mijn vriendin woont hier, dus dat is geen probleem voor me.
JvG	Tja, snap ik.
M-TJ	Welke ervaring heeft u eigenlijk met boeken en de boekhandel?
MR	Mijn opa van vaderszijde was boekhandelaar in Venlo. Misschien heeft u weleens van boekhandel Ros gehoord? Als kind was ik daar niet weg te slaan. Boeken hebben altijd iets mysterieus voor me gehad. Ik was zo'n kind dat met de vingers in de oren plat op de grond boeken las, alles wat ik maar te pakken kon krijgen. Ik droom er nog wel eens van. Mijn vader was enig kind maar wilde de zaak niet overnemen. Hij is het onderwijs ingegaan en is uiteindelijk rector geworden van het Thomascollege in Venlo. Mijn opa heeft een jaar of tien geleden de zaak verkocht. Z'n opvolger heeft het niet gered en tot mijn verdriet is de zaak een paar jaar geleden opgeheven.
M-TJ	Nou – dat is sterk. Ik heb daar op school gezeten en zelfs nog les gehad van uw

MR	vader. Was een keigoede docent. Economie, geloof ik?
JvG	Ja, hetzelfde vak dat ik nu studeer. Eigenlijk zou ik het liefst bij mijn grootvader in de zaak zijn gegaan, maar ja – dat ging dus niet meer. Maar goed – dat was het lange antwoord op de korte vraag 'waarom'.
MR	U weet wat u gaat verdienen? We hebben u dat in een infopakket toegestuurd, nietwaar?
JvG	Ja. Volgens de CAO voor de boekhandel. Dat is wat mij betreft prima.
MR	Wanneer kunt u eventueel beginnen?
...	Eigenlijk direct.
...	...

Kapitel 29-30: Markt

A4

Tapescript A

V = verkoopster

K = klant

V	Dag mevrouw. Kan ik u helpen?
K	O ja, graag. Ik zoek voor mijn man een mooie gereedschapskist, voor modelbouwers. Hij is namelijk lid van een modelbouwclub. Ze bouwen daar geloof ik momenteel aan 'n model van de Titanic. En omdat 'ie thuis ook aan bepaalde onderdelen wil werken, heeft 'ie gereedschap nodig. Van dat precisiespul, weet u – 'n boor enzovoort. Ik wil 'm met Sinterklaas zo'n set geven. Heeft u zoiets?
V	Ik weet het niet zeker. Niet hier in de kraam. Maar misschien heb ik er nog eentje in de auto. Wacht u even? Dan kijk ik even gauw.
K	Dat zou mooi zijn. Ik wacht wel.
	* * * * *
V	Nou – u heeft echt mazzel. Kijkt u eens. Ik had er inderdaad nog eentje liggen. En een hele mooie set ook: 'n boor, 'n serie hulpstukken en dat alles in een mooie overzichtelijke koffer.
K	Da's zeker niet goedkoop, denk ik.
V	Tja – alle waar is naar z'n geld. Dit is echt Bahco, als u dat tenminste wat zegt.
K	Nee – nooit van gehoord.
V	Nou – uw man vast wel. Dat is een verschrikkelijk goed gereedschapmerk. Levenslange fabrieksgarantie! Gaat echt nooit stuk! Uw man zal een gat in de lucht springen op sinterklaasavond. En trots zijn!
K	Wat kost die set nu?
V	Maar vijfenveertig eurootjes, mevrouwtje. Da's echt cadeau. Bij de Hubo betaalt u daar grif het dubbele voor.
K	Nou – vooruit dan maar. Kunt u de set als cadeau inpakken?
V	Sinterklaaspapier?
K	Ja natuurlijk!
V	Goed, mevrouw. Dat is dan 45 euro.
K	Alstublieft – gepast!
V	Dank u wel. Hier heeft u uw pakje. En veel plezier er mee!
K	Daag!
V	Daag!

Tapescript B

V = verkoopster

K = klant

V	Mooi zijn ze, nietwaar, mevrouw?
K	Dat vind ik ook. Wat kosten die rode rozen?
V	Vier euro vijfennegentig per bos. Ze zijn nog helemaal fris. We hebben ze vanmorgen van de veiling gehaald.
K	Ik zoek eigenlijk fresia's. Witte. Ze zijn voor m'n moeder. Die zou vandaag 60 jaar getrouwd geweest zijn, maar m'n vader is al jaren dood. Ze vertelt altijd nog hoe mooi haar bruidsboeket destijds was, van witte fresia's. Dus wil ik haar die geven.
V	Geen probleem, ik heb nog een emmer vol, ook rechtstreeks van de veiling vanmorgen. Één vijfennegentig per boeket.
K	O – mooi zijn ze. Doe me maar twee bosjes. Die gele dahlia's hier, wat kosten die?
V	Drie zevenennegentig.
K	Goed – doe ook daarvan maar twee.
V	Prima. Verder nog iets?
K	Ja, eeh ... heeft u ook van dat groene spul voor een bloemstukje? U weet wel, daar kun je bloemen in steken, je maakt vochtig en ze blijven dan meestal 'n tijdje goed.
V	Ja hoor. Één pakje?
K	Hoe groot is dat?
V	Kijkt u maar. Kost drie euro vijftig.
K	Prima. Ja – één pakje. En nog een paar takjes varens en groen?
V	Doe ik er gratis voor u bij.
K	Goed. Dat is alles.
V	Ik pak het even in.
K	De fresia's graag apart.
V	Ja, natuurlijk – voor uw moeder immers.
K	Precies.
V	Goed – dat wordt dan eeh eeh dertien euro zevenendertig, dertien euro veertig.
K	OK. Alstublieft – ik heb niet kleiner helaas.
V	Geen punt, mevrouw. Één zestig, twintig, dertig, vijftig, honderd – alstublieft mevrouw.

K	Klopt. Bedankt. Daag!
V	Tot ziens mevrouw.

Tapescript C

V = verkoopster

K = klant

V	Zo – wie is er dan aan de beurt?
K	Ik. Graag twee gesneden melkwit.
V	Goed mevrouw. Verder nog iets?
K	Eeh – heeft u nog Belgisch meergranen?
V	Ja – de laatste.
K	Heb ik even een mazzeltje. Een hele gesneden graag.
V	In orde. Verder nog iets?
K	Doe me de aanbieding van vandaag maar.
V	Vijf gevulde koeken. OK. En nog iets?
K	Ja, graag een groot stokbrood.
V	Wit of bruin?
K	Wit.
V	Verder nog iets, mevrouw?
K	Ja. Doe me die uienstok er nog maar bij. En vijf Duitse bolletjes, witte.
V	In orde, mevrouw. Dat was het?
K	Ja, dat is alles.
V	Dat is dan samen 14 euro vijfendertig.
K	Kijkt u eens, precies gepast.
V	Fijn. Tot ziens.
K	Tot ziens.

Kapitel 31-32: Fahrraddiebstahl

Dialoog 1

TT: Snap jij het? Ik had 'm toch echt op slot gedaan!

MK: Ja, ik heb het gezien. Heb je de sleutel nog?

TT: Jazeker, kijk maar, hier. Wat moeten we nu?

MK: Laten we hier maar even weer naar binnen gaan, dan bellen we de politie of zo.

TT: Goed idee. Wat een gedoe! En het was net zo gezellig!

MK: Wind je nou maar niet op, 't is maar een fiets, hoor!

TT: Ja, van *jou*! Laten ze met d'r poten van anderman's spullen afblijven.

MK: Kom nou maar.

Dialoog 2

Ober: Zo – u bent snel weer terug? Iets vergeten? Of toch maar iets eten?

MK: Nou nee. Één van onze fietsen is verdwenen, ze stonden hier pal voor de deur.

Ober: Pech, zeg. Gaat u maar even zitten, dan krijgt u een koffie voor de schrik.
Uitgerekend voor de deur van onze zaak. Brutaal hoor!

MK: Da's aardig van u. Kunnen we hier de politie even bellen? Weet u het nummer?

Ober: Ja hoor, natuurlijk. Het nummer zoek ik even voor u op.

TT: Aardige man, zeg! Hoe gaat het nu verder?

MK: Gewoon. We bellen de politie om te vragen hoe dat moet met aangifte en zo. En dan gaan we gewoon verder. Zo zwaar ben je niet, ik neem je gewoon achterop de bagagedrager. Of durf je dat niet?

TT: Dat is lang geleden, bij iemand achterop. Bij jou durf ik wel.

MK: Nou dan. We laten onze dag toch niet bederven?

Dialog 3

MK: Hallo, met Maria Kuyn. Is dat de politie?

P: Ja, politie Rotterdam, u spreekt met brigadier Platvoet. Kan ik u helpen?

MK: Misschien. Mijn fiets is gestolen. En ik wil eigenlijk toch wel aangifte doen.

P: Da's heel verstandig, mevrouw. Ik moet u wel waarschuwen: de kans dat we 'm terug vinden is niet groot.

MK: Dat weet ik wel. Maar toch ...

P: Heeft u internet, mevrouw?

MK: Ja, hoezo?

P: Sinds kort kunt u online aangifte doen van bepaalde feiten. Onder andere ook van fietsendiefstal. Dan hoeft u niet apart bij ons op het bureau te komen.

MK: Dat lijkt me handig. Hoe is het adres?

P: Heel eenvoudig: **www.politie-rijnmond.nl** - met 'n streepje tussen 'politie' en 'rijnmond'.

MK: Even opschrijven. Dat streepje: is dat het gewone koppelteken of zo'n underscore?

P: Gewoon een verbindingsstreepje.

MK: Ik heb het. Dank u wel.

P: Graag gedaan. Succes verder!

Kapitel 33-34: Auf und an der Autobahn

D2

Ulla: Weet je nog dat we een paar week geleden naar Enschede gingen? Nou – ik heb vette pech: ik reed te hard. Gisteren kwam de bekeuring. Natuurlijk in een duidelijke envelop: *Centraal Justitieel Incasso Bureau Leeuwarden*. Prompt begon mijn man te mekkeren: 'Je reed natuurlijk weer eens te hard. Je rijdt verdorie alsof je een autorace wilt winnen ...' En zo ging 'ie nog 'n tijdje door. Waarop ik zei, dat 'ie maar beter stil kon zijn en maar moest denken aan die bekeuring voor door rood licht rijden van 'n maand geleden. Dat kostte toen ruim 180 euro en de fout die hij toen maakte was veel gevaarlijker. Enfin – hij mopperde nog wat door maar hield uiteindelijk toch z'n mond.

Julia: Daar snap ik echt niets van. Ik kan me niet herinneren dat ze je ergens geflitst hebben. Volgens mij reed je ook nergens te hard. Ik had dat gevoel tenminste niet.

Waar was de plaats van het delict?

Ulla: Nou ja – delict ... Ergens bij Bathmen. Je weet wel – we kwamen toen uit Apeldoorn.

Julia: En hoeveel te hard ging je dan wel?

Ulla: 10 kilometer. Flauw hoor! We reden op ons dooie gemak en hadden ook geen haast, voorzover ik me herinner.

Julia: Klopt. We gingen immers bij mijn moeder op bezoek. Wat kost je dat grapje?

Ulla: Och – niet zoveel, 28 euro. Dat is het punt niet. Alleen vind ik het zo oneerlijk. Die idioten die ons her en der voorbij reden op de A1 flitsten ze niet en ons moesten ze uitgerekend hebben. Bah! En dan dat gemopper van mijn man, bah!

Julia: Kom, wind je niet onnodig op. Zo zijn de mannen. Die van mij maakte het een paar weken geleden nog bonter. Er zat een deukje in onze auto en hij beweerde bij hoog en bij laag dat dat mijn schuld was. Ik wist nergens van. Uiteindelijk werd ik kwaad en zei hem z'n mond te houden. Een dag later kwam onze zoon op bezoek. Die had de auto net die dag geleend en vertelde dat hij de deuk veroorzaakt had. Er stond ergens een paaltje dat hij niet op tijd zag. Mijn man kreeg een rood hoofd en de volgende dag gaf hij mij een grote bos rode rozen. Eigenlijk was ik nog steeds boos, maar ja – die rozen hè. 't Is toch een schatje ...

Kapitel 35-36: Ferien

D1

Nederland ontdekt Duitsland

Willem Wansink

Zeventig jaar nadat Hitler aan de macht kwam, zien we de Duitsers niet langer als nazi's, maar steeds vaker als 'ons betere ik'

De Rijksdag in Berlijn. Winkelen in Keulen. Fietsen langs de Elbe. Steeds meer Nederlanders gaan op vakantie naar Duitsland. Sommigen willen er zelfs wonen en bouwen over de grens een huis. De Tweede Wereldoorlog is ver weg, oude spoken zijn verdwenen. Want Duitsland is cool. 'Wij kunnen het niet meer bijbenen.'

Wil Hansen (53) is vertaler en uitgever. Hij kent Duitsland goed. Hansen werd geboren in Beek bij Doetinchem, op 200 meter van de grens. 'Duitsland mag weer,' zegt hij. 'Dat merk ik aan een grotere belangstelling voor wat er in dat land aan de hand is.' Binnenkort verschijnt zijn jongste vertaling, de briefwisseling tussen de grote twintigste-eeuwse Duitse auteurs Hermann Hesse en Thomas Mann.

Hansen ontmoet steeds vaker Nederlanders die naar Duitsland reizen. Vanwege de natuur, de cultuur, het smakelijke eten, de hoge kwaliteit en de lage prijzen. Een vriend van hem is net verhuisd naar Berlijn. 'Hij is 28 jaar en uitgekeken op Amsterdam. Want in Berlijn gebeurt het. Berlijn is hip. Berlijn is de hoofdstad van Europa.'

Duitsland is niet langer taboe. Voor het eerst sinds de Tweede Wereldoorlog heeft het woord een positieve klank. Want Nederland ontdekt Duitsland. Uiteraard waren de uitgestrekte bossen, de Rijn en de Drachenfels bij Bonn al langer bekend bij grijzende landgenoten. Zij weten ook alles van de romantische kerstmarkten die deze maand weer beginnen. Sinds de val van de Muur, in 1989, zijn daar bezoeken aan steden als Dresden, Weimar en Eisenach, wandelingen door de Harz, fietstochten langs de Elbe en de zandstranden van de Oostzeekust in Mecklenburg-Voorpomeren bijgekomen. Gevolg? In de nieuwe deelstaten Thüringen, Brandenburg en Saksen-Anhalt komen de meeste buitenlandse toeristen dit jaar uit Nederland.

Ook Tom van Staveren (41), grafisch ontwerper in Amsterdam, komt graag in Duitsland. Vrienden van hem wonen in Würzburg. Veel Duitse steden, zegt hij, hebben de laatste jaren een enorme metamorfose ondergaan. Daardoor telt Duitsland veel moderne musea met prachtige verzamelingen, zoals de Kunsthalle in Bonn en KI in Düsseldorf. 'Je schaamt: je dood als je naar het afgeragde Stedelijk Museum in Amsterdam kijkt,' zegt hij.

Dat Duitsland 'in' is, hebben de Nederlandsche Spoorwegen gemerkt. NS Travel laat weten dat tot en met september van dit jaar 44 procent meer korte reizen naar Duitsland zijn verkocht. Vooral naar Berlijn, en met de nieuwe ICE International naar Keulen of Frankfurt, waar je vanuit Utrecht in drie uur en negentien minuten bent.

De bouwput Berlijn is bijna af, de infrastructuur is goed, er is voldoende reden om voor Duitsland te kiezen. Zelfs een ritje in een Trabant, de auto die in het voormalige Oost-Duitsland werd gemaakt, is bij NS in de aanbieding. De ANWB bevestigt de trend. Dit jaar werd met een toename van 25 procent bovengemiddeld 'gescoord' bij dichtbij-vakanties naar Duitsland. De recessie zal daarbij een rol spelen, tegelijk ligt door de aantrekkelijkheid van het land de keuze voor de Bondsrepubliek als goedkope vakantiebestemming voor de hand.

Er zijn meer motieven. Veel Nederlanders vinden het eigen land te vol. Te druk, vergeven van files, lastige allochtonen en ongeremde criminelen. In het grensgebied tekent zich zelfs een kleine exodus van Nederlanders af. Zij wonen liever in Duitsland. Omdat zowel grond, huizen als leven daar veel betaalbaarder zijn. Zij houden van de ruimte van het Duitse landschap. Ze bouwen er een eigen huis. Ze vinden Duitsers vriendelijk, gastvrij en vooral voorkomend.

De Nederlander, zo blijkt, komt niet alleen met een tent en de caravan, waarmee tot ergernis van Duitsers de Autobahn zo vaak onveilig werd gemaakt. Steeds vaker kiest hij ergens in de Bondsrepubliek voor een kamer met ontbijt, een pension of een klein hotel. Het Duitse achterland

ligt om de hoek en is het hele jaar door gemakkelijk te bereiken. De wijn is goed, het ontbijt riant en de benadering van de gasten is er veel sympathieker dan in eigen land. Sinds de recente klimaatverandering is het in Centraal-Europa, waartoe de Bondsrepubliek hoort, ook nog eens een stuk warmer. Dat telt, zolang er minder te besteden valt en Frankrijk als vakantieoord duur - dus ongeliefder - is geworden.

Enthousiast vertellen Nederlanders die twintig, dertig jaar achter elkaar naar Frankrijk en nooit naar Duitsland gingen - terwijl ze elke nieuwe liefde Parijs lieten zien - over hun recente verblijf in de Eifel, het Sauerland of de Moezel. Wie heeft ervaren hoe vervelend en arrogant sommige Fransen kunnen zijn, moet met het schaamrood op de kaken erkennen dat hij zich heeft vergist. Duitsland lag naast de deur, maar werd vergeten. Logisch dat opeens niet iedere Duitser in een dikke BMW meer automatisch een rotmof is.

Ook Rens Schipperheijn (16), middelbare scholier in Utrecht, gaat met zijn ouders meestal naar Frankrijk. Maar onlangs waren zij in Berlijn en Potsdam. Hij noemt Fransen 'moeilijk in de omgang'. 'Duitsers zijn opener. Zij stappen sneller op je af om een praatje te maken.' Bovendien is het prettiger om in gebrekkig Duits of Engels met Duitsers te praten dan 'gebarentaal te oefenen met Fransen'.

Woedend

Tien jaar geleden was dat anders. Want Nederland was anti-Duits. Uit onderzoek van het Instituut Clingendael in Den Haag bleek dat 56 procent van de Nederlandse jongeren in 1993 een negatief beeld van Duitsers had. Belangrijkste conclusie: Duitsers zijn oorlogszuchtig en willen de wereld veroveren. Nadat in het Duitse Solingen een aanslag was gepleegd waarbij vijf Turken om het leven kwamen, steunden anderhalf miljoen luisteraars van het Radio 3-programma Breakfast Club de briefkaartenactie 'Ik ben woedend'. In een Amsterdamse kroeg ging de als grap bedoelde vraag rond waarom Duitsers geen aids kregen: 'Omdat niemand van ze houdt.'

Volgens cultuurfilosoof Thomas von der Dunk (42) zijn de rollen inmiddels omgedraaid. 'Er is een ander Duitsland ontstaan,' zegt hij. Tegelijkertijd bevindt Nederland zich in een identiteitscrisis. Het befaamde poldermodel en de stroperige overlegcultuur mogen in de Bondsrepubliek nog steeds bewondering oproepen, nu het Nederlandse voorbeeld hapert, zijn wij aan de beurt om van Duitsland te leren. Von der Dunk: 'Omdat Nederland in de wereld zo onbeduidend is, heeft het buitenland ons nooit gedwongen in de spiegel te kijken. In Duitsland is dat wel gebeurd. Die test hebben de Duitsers glansrijk doorstaan.'

Terwijl Nederland het eigen ontspoorde verleden nog altijd wegstopt, zoals de oorlog tegen Indonesië in de jaren veertig en vijftig van de vorige eeuw, blijkt de gemiddelde Duitser de Tweede Wereldoorlog stukken beter te hebben verwerkt dan iedere andere Europeaan - en terloops een heel bewuste democraat te zijn geworden.

Zo schudt Nederland, zeventig jaar nadat in januari 1933 de Oostenrijker Adolf Hitler in Duitsland aan de macht kwam, het oorlogssyndroom van 1940-1945 van zich af. De miljoenen euro's subsidie die na de Clingendael studie werden uitgetrokken om het Nederlandse Duitslandbeeld te verbeteren, sorteren effect. Dat geldt zowel voor de talrijke schoolexcursies en uitwisselingsprogramma's van studenten en journalisten, als voor de website van het Duitsland Instituut in Amsterdam. Antje Winter (29), eindredacteur van het Duitsland-web dat vaker wordt bezocht, onder meer door veel scholieren: 'Wij laten zien dat Duitsland niet alleen loodzwaar is, maar ook heel cool en sexy kan zijn.'

Het nieuwe beeld van de Bondsrepubliek rekent af met clichés en vooroordelen. Decennialang was de afkeer van Duitsland het enige - en ultieme - morele ijkpunt voor de naoorlogse Nederlandse identiteit. Het collectieve geheugen reikte niet verder terug dan 10 mei 1940, toen de Duitsers het neutrale Nederland binnenvielen. De klassieke reflex was er een van 'Ik wil mijn fiets terug' of 'Daar heb je ze weer, die nazi's'. Sauerkraut, Lederhosen en enorme pullen bier waren de stereotypen waarom naar hartenlust mocht worden gelachen. De Duitser was de onheilspellende dubbelganger in wie eigenschappen werden herkend die Nederlanders niet zouden bezitten.

Dat is afgelopen. De tijd is voorbij dat links Nederland en vooral de grachtengordelintellectuelen van de babyboomgeneratie 'de' Duitser konden afschilderen als de verpersoonlijking van het kwaad. Volgens Dik Linthout (60) is er iets structureel veranderd. Hij is docent Nederlands aan het Goethe-Instituut Amsterdam en auteur van het succesvolle boek *Onbekende burens*, over de relatie

tussen Nederland en Duitsland. 'Akelige, anti-Duitse opmerkingen maken mijn cursisten niet meer mee.'

Niet alleen Linthout vindt dat Duitsland weer leuk mag worden gevonden. Het jaarlijkse uitje van menig Nederlands bedrijf, zo blijkt, gaat tegenwoordig naar het Oktoberfest in München. Lichtvoetige Duitse films, zoals Lola Rennt van regisseur Tom Tykwer, trokken in Nederland volle zalen. Nog deze maand gaat Goodbye Lenin in première, over het leven in het Oosten na de Wende van 1989. Vooral zogeheten off-the-beaten-trackbijeenkomsten met alternatieve jonge Duitse dichters uit Berlijn (de Slampoeten) doen het goed bij het eerbiedwaardige Goethe-Instituut, dat sinds jaar en dag de Duitse cultuur in de wereld verspreidt. Daarmee is een inhaalslag gemaakt en wordt een nieuw publiek bereikt. Dit past in de trend: nog geen twee jaar geleden introduceerde uitgeverij Scripta Media een glossy tijdschrift over Duitsland, D-Magazine.

Harde botsingen

Dat de vooroordelen over Duitsland slijten, zegt ook veel over de mentaliteitsverandering in eigen land. Want het naïeve, 'uitverkoren' Nederland wordt inmiddels geconfronteerd met harde botsingen tussen autochtonen en immigranten. De politieke moord op de LPF-politicus Pim Fortuyn, in mei 2002, heeft het morele superioriteitsbesef voorgoed ondermijnd. Maar eigenlijk kon al na het echec van Srebrenica, in 1995, niet meer met het bestraffende vingertje naar anderen - lees de Duitse burens - worden gewezen.

Daar komt een politiek argument bij. In Berlijn is een naoorlogse generatie aan de macht gekomen die minder gebukt gaat onder schuldgevoelens. Politici als bondskanselier Gerhard Schröder (SPD) en minister Joschka Fischer van Buitenlandse Zaken (Groenen) stellen zich zelfbewust en onafhankelijk op tegenover de Verenigde Staten. Ook in de Lage Landen dwingt dat respect af.

Oude demonen

Uiteraard waren de anti-Duitse sentimenten in het oosten van Nederland, in Gelderland en Limburg, altijd minder pregnant aanwezig dan in het westen, waar de intellectuele elite woont en de blik traditioneel overzee is gericht. En vanzelfsprekend had eerder afscheid mogen worden genomen van het te lang gekoesterde vijandbeeld. Temeer omdat Nederland al in 1988 met voetballen van Duitsland had gewonnen, waarna heel Amsterdam op zijn kop stond en het wel Koninginnedag leek: '0, wat zijn die moffen stil.'

Vijftien jaar na de gewonnen halve finale tijdens het Europees kampioenschap voetbal laat een nieuwe generatie de oude demonen varen en worden de gesmade oosterburen onbevungen tegemoet getreden. Homoseksuelen deden dat al eerder. In de Duitse gayscene mogen Amsterdam en Antwerpen populair zijn, de Europese homohoofdstad is Berlijn. Zelfs Keulen, in het liberale Rijnland, blijkt aantrekkelijk te zijn.

Intussen dreigt het Duits Verkeersbureau, dat zich vooral op veertigplussers richt, te bezwijken onder de toenemende vraag naar reizen richting Duitsland. Directeur Rijkert Kettelhake (51): 'Wij kunnen het niet meer bijbenen. We hebben de telefoon 's middags moeten afsluiten, omdat we zoveel verzoeken binnenkregen.' Berlijn of Keulen zijn populaire bestemmingen, maar het Duitse platteland en de Duitse kuuroorden beleven eveneens een revival.

Nederland is de enige groeier. Afgelopen jaar werden in Duitse hotels 5,6 miljoen overnachtingen van Nederlanders geboekt. Daar komen de vele Zimmer frei-gasten, pensions en campings nog bij. Volgens Kettelhake trekken jongeren massaal naar Berlijn. Om de jaarlijkse Love Parade te bezoeken en de disco's, de jazzclubs en de kroegen in het Oosten af te struinen.

Opmerkelijk is dat de belangstelling toeneemt in een periode waarin het aantal Duitse toeristen dat Nederland bezoekt juist achteruitgaat. Ook de handel tussen Nederland en Duitsland vertoont een dalende tendens.

De Duitse taal blijft voor Nederlanders moeilijk, en is daardoor weinig populair. Aan alle Nederlandse universiteiten staan welgeteld vijftig eerstejaars Duits ingeschreven. Er worden ook niet méér Duitse boektitels verkocht, vertelt Franz Ittlinger (54), eigenaar van de Duitstalige boekhandel Die Weisse Rose aan de Amsterdamse Rozengracht. Op middelbare scholen doen leraren Duits en geschiedenis verwoede pogingen om de belangstelling voor de Duitse taal en cultuur te stimuleren, onder meer door excursies naar het hippe Berlijn. Maar veel resultaat

leveren deze initiatieven nog niet op: leerlingen kiezen niet vaker Duits. De meeste Nederlanders denken zich te kunnen redden met Rudi Carell-Duits ('Es is kaus baussen') en de Duitsers vinden dat nog leuk ook.

Dikke auto's

Terwijl de Duitsers sinds de eenwording in de jaren negentig armer zijn geworden, beleefden de Nederlanders in het laatste decennium van de twintigste eeuw een enorme toename van de welvaart. Wellicht is een van de verklaringen voor de gegroeide interesse in Duitsland ook wel een simpele. Misschien dat sommige Nederlanders gewoon minder jaloers zijn op de Duitsers met hun dikke auto's, beurzen, buiken en kingsize huizen omdat het daar slechter gaat en de Nederlander zelf vaker een Mercedes, een BMW of Porsche kan betalen.

Bovendien: na jarenlang te zijn verguisd, zijn de Duitse hang naar orde, netheid en degelijkheid, en de directe aanpak van criminaliteit een welkom contrapunt voor een land dat van slag is geraakt en samen met CDA-premier Jan Peter Balkenende op zoek is naar de verloren gegane normen en waarden. Want Nederland is niet alleen crimineel en vol, het is ook smerig, chaotisch, weerbarstig, brutaal. Almaar meer inwoners zijn onverdraagzaam en raken snel geïrriteerd. De Pünktlichkeit van de spoorwegen is ver te zoeken. Om maar te zwijgen van de exorbitante prijsstijgingen waarmee de vaderlandse horeca zich na de invoering van de euro snel rijk wilde rekenen.

Intussen is de inflatie in Duitsland laag gebleven en ligt het prijsniveau, niet alleen bij de benzinepomp, op tweederde van wat hier normaal is. Het kan verkeren. Nog in 1995 noemde Schröders voorganger, de christendemocraat Helmut Kohl, zijn land een Dienstleistungswüste (een servicewoestenij). Hij moest eens weten. Duitsland is ons betere ik. Want voor de krenterige Nederlander, gewend aan botte serveersters en een bedroevende prijs-kwaliteitverhouding, is de Duitse dienstbaarheid een openbaring. Met zijn tweeën in het keurige Kurhaus van Baden-Baden voor 42 euro reerug eten - inclusief een halve liter uitstekende Badischer Wein - het zou voor die prijs aan deze kant van de grens uitzonderlijk zijn. Laat staan dat een welbespraakte ober knipmessend én voldaan de met damast beklede tafel afruimt.

E2

1)

A: *Waar zullen we dit jaar naar toe gaan?*

B: *Wat dacht je van de Canarische Eilanden?*

A: *Dat vind ik wel wat ver weg. Zullen we dit jaar eens in Nederland blijven?*

B: *Ook goed – maar dan wel naar de kust. Egmond aan Zee of zo!*

A: *Prima! Dat is dan afgesproken.*

2)

A: *Ga je vanavond mee naar de bioscoop?*

B: *Moet dat? Ik blijf eigenlijk liever thuis. Met een lekker glas groc voor de buis.*

A: *Jonge jonge – wat burgerlijk!*

B: *Na – OK, ik ga mee. Ga je dan eerst met me uit eten?*

A: *Natuurlijk.*

3)

A: *Zullen we vanmiddag gaan zwemmen?*

B: *Ja, graag. Het is prachtig weer. Zullen we dan naar het natuurbad gaan?*

A: *Goed idee!*

4)

A: *Ik ga deze zomer een paar dagen naar Parijs. Heb je zin om mee te gaan?*

B: *O ja, lijkt me heerlijk. Wanneer ga je?*

A: *Van 13 tot en met 18 augustus. Kost €199,= per persoon. OP basis van een 2-persoons kamer.*

B: *Geen probleem. Dan delen we die kamer toch gewoon?*

A: *Ja hoor.*

B: *Ik kijk even in de agenda. Ach – ik kan dan niet. Ik ben dan nog op reis door Zuid-Afrika. IK kan wel een week later. Gaat dat?*

A: *Even kijken: ja, dan kan ik ook. Dus dan van 20 tot en met 25 augustus?*

B: *Prima! Leuk! Ik verheug me er op.*

5)

A: *Tjonge jonge, wat een saaie film is dit. Kom, we gaan weg, ergens wat drinken.*

B: *Hoezo 'weg'? IK vind de film best leuk. En je kunt toch niet zomaar middenin de film opstaan en de bioscoop uitgaan?*

A: *Natuurlijk wel.*

B: *Nou, IK blijf, je doet maar wat je niet laten kunt.*

A: *Nou, IK ga NU weg! Ik zit straks in café "Het gouden schaap" en wacht daar wel op je.*

B: *Tjonge jonge, wat een slecht humeur. Enfin – je doet maar. Maar reken er niet op dat ik straks nog kom.*

A: *Nou goed, dan blijf ik wel.*

B: *Zo ben je braaf!*

A: *Mmmm ...*

Kapitel 39-40: Der unbekante Nachbar

Rob Meines was lange tijd buitenlandcorrespondent voor de NRC en de NOS-TV in Duitsland. In een artikel beschrijft hij hoe hij steeds weer de vraag krijgt, wat het verschil is tussen Duitsers en Nederlanders. Daarin beschrijft hij een belevenis die heel essentieel voor hem is geweest.

Deze "speelt zich af in een auditoriumzaal van de Katholieke Universiteit Nijmegen, in 1987 of daaromtrent. Bijeengeroepen zijn mensen uit Duitsland en Nederland om te praten over het feit dat vooroordelen in Nederland over Duitsers uitermate hardnekkig zijn. Deze voortdurend uitgesproken en uitgeschreven vooroordelen werken zo langzamerhand belemmerend voor een normale relatie, nu zeventig procent van de Duitsers geen enkele schuld meer kan worden aangewreven voor de oorlog, omdat ze simpelweg te jong waren. De aanwezige Nederlandse Duitsland-correspondenten krijgen het verzoek op te sommen met welke vooroordelen over Duitsers ze, bijvoorbeeld vanuit hun thuisredacties, worden geconfronteerd. De opsomming kent iedereen: arrogant, onvriendelijk, heerszuchtig, luid, betweterig en nog een paar. Na een minuut of tien staat een man in de zaal op. «Ik ben Belg», zegt hij. «De opsomming die ik net heb gehoord, geeft precies weer hoe wij over Nederlanders denken.»

Voor de meesten van de aanwezige Nederlanders was dat een schok, een heilzame schok, omdat de interventie van de Belg hen een spiegel voorhield. Nog altijd is de anekdote zeer goed bruikbaar in situaties waarin weer eens over *de* Duitsers wordt gesproken."

Selbsttest Kapitel 1-5

3. Hören

Jan van Ek stelt sich vor

Mijn naam is Jan van Ek. Ik ben 74. Ik heb een vrij wild leven achter de rug. Ik ben geboren in Bandoeng, in het huidige Indonesië. Dat heette toen nog Nederlandsch Indië en was een kolonie van Nederland. Mijn vader werkte daar bij de Shell. Kort voor de Tweede Wereldoorlog werd hij overgeplaatst naar Mexico. Daardoor hebben wij weinig van de oorlog gemerkt. Na de bevrijding in 1945 gingen we terug naar Nederland. Ik was toen 15 jaar. Mijn schooltijd bracht ik door in Nijmegen. Daar heb ik ook gestudeerd. Maar ik wilde nog wel iets van de wereld zien. Daarom ging ik na mijn studie reizen. Tegenwoordig zouden ze me een 'backpacker' noemen. Maar dat begrip kenden we in die tijd nog niet.

Ik ben overal geweest. In Australië, Japan, Thailand, Brazilië, Canada, IJsland, en ga zo maar door. Ik had weinig geld. Dus ik heb overal gewerkt. Ik ben cowboy geweest, postbode, butler, schoorsteenveger, barkeeper, kok, nachtwaker en wat al niet. Van het geld kocht ik eten en drinken. Bovendien betaalde ik daarvan steeds het volgende stukje van mijn reis. Tegenwoordig ga je naar een internetcafé en mailt naar huis dat alles goed is en zo. Of je belt eens met je mobieltje. Dat was toen heel anders. Ik stuurde soms een kaartje. En zo een keer per maand telefoneerde ik heel kort met mijn ouders. Dan wisten ze tenminste dat ik nog leefde. Ik reis ook nu nog steeds veel en blijf dat doen, samen met Carolien, mijn vrouw, zolang we gezond zijn.

In 1955 kwam ik definitief terug naar Nederland. Ik ben een fietsenzaak begonnen, een groothandel. Dat was wel hard werken, hoor. Maar je bent eigen baas en dat is voor mij heel belangrijk: ik kan er niet tegen als iemand anders zegt wat ik moet doen. Op school was ik altijd een heel lastige leerling. Mijn zoon heeft de zaak overgenomen en alles gaat goed.

Ik leerde al snel een pracht van een meid kennen en werd smoorverliefd op haar. Ze heet Carolien. Daar ben ik mee getrouwd. En we zijn nog steeds bij elkaar en gelukkig met elkaar. We hebben twee kinderen, Marjolein, de oudste en Jeroen, nog steeds een echte – maar heel plezierige – kwajongen. Alletwee hebben die ook weer kinderen. En die zijn ook al weer getrouwd. Binnenkort komt er een achterkleinkind en worden we dus overgrootouders. Oud klinkt dat, vind je niet.

Kortom: We hebben geluk gehad in ons leven. Toch?